Suvestinė redakcija nuo 2010-12-15 iki 2014-04-30

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. 40-1499, i. k. 1021100NUTA00000519

Nauja redakcija nuo 2007-11-28:
Nr. 1224, 2007-10-31, Žin. 2007, Nr. 122-5003 (2007-11-27), i. k. 1071100NUTA00001224

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL VALSTYBINIO STRATEGINIO ATLIEKŲ TVARKYMO PLANO PATVIRTINIMO

2002 m. balandžio 12 d. Nr. 519
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) 26 straipsnio 3 dalimi ir įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–2008 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1020 (Žin., 2006, Nr. 112-4273), 523 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Valstybinį strateginį atliekų tvarkymo planą (pridedama).

FINANSŲ MINISTRĖ, PAVADUOJANTI MINISTRĄ PIRMININKĄ DALIA GRYBAUSKAITĖ

APLINKOS MINISTRAS ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2007 m. spalio 31 d. nutarimo Nr. 1224
redakcija)

VALSTYBINIS STRATEGINIS ATLIEKŲ TVARKYMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano (toliau vadinama – šis Planas) tikslas – atsižvelgiant į esamą atliekų tvarkymo būklę ir vadovaujantis Europos Sąjungos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 (Žin., 2002, Nr. 113-5029), Nacionaline darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 (Žin., 2003, Nr. 89-4029), Europos Bendrijų Komisijos komunikatu „Tausesnis išteklių naudojimas: teminė atliekų prevencijos ir perdirbimo strategija“, pateikti esamos atliekų tvarkymo būklės ir SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių) analizę, nustatyti atliekų tvarkymo prioritetus ir principus, strateginius tikslus, tikslus ir uždavinius, šio Plano įgyvendinimo priemones (1 priedas), aprašyti atliekų tvarkymo sistemą, nustatyti atliekų tvarkymo užduotis, numatyti šio Plano įgyvendinimo ir atskaitomybės mechanizmą. Šis Planas bus vykdomas 2007–2013 metais.

2. Pastaraisiais metais atliekų tvarkymui Lietuvoje skiriama daug dėmesio, sparčiai plėtojamas atliekų surinkimas, perdirbimas ir šalinimas. Atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą skatino Europos Sąjungos finansinė parama, gamintojų ir importuotojų atsakomybės už atliekų tvarkymą nustatymas. Tačiau Lietuvos darnaus vystymosi prioritetai – gamtos išteklių naudojimo efektyvumo didinimas, atliekų mažinimas, racionalus tvarkymas ir pakartotinis naudojimas – vis dar svarbūs ir bus įgyvendinami toliau pagal šį Planą.

3. Šis Planas netaikomas:

3.1. į atmosferą išmetamoms dujoms ir anglies dioksidui, kuris surenkamas ir transportuojamas saugoti geologiniu būdu ir šiuo būdu jau saugomas pagal anglies dioksido geologinį saugojimą reglamentuojančius teisės aktus arba kurio mažiau nei 100 tūkst. tonų saugoma naujų produktų ir procesų mokslinių tyrimų, plėtros ar bandymų tikslais;

3.2. žemei (*in situ*), įskaitant neiškastą užterštą dirvožemį ir nuolat toje žemėje esančius pastatus;

3.3. neužterštam dirvožemiui ir kitoms natūraliai susidarančioms medžiagoms, iškastoms statybų metu, kai jos natūralaus būvio bus panaudotos statybai toje teritorijoje, kur buvo iškastos;

3.4. radioaktyviosioms atliekoms;

3.5. netinkamiems naudoti sprogmenims;

3.6. mėšlui ir srutoms, kurie nepriskiriami 3.7.2 punkte nurodytiems šalutiniams gyvūniniams produktams, šiaudams ir kitoms gamtinėms nepavojingosioms žemės ūkio ar miškininkystės medžiagoms, naudojamoms ūkininkaujant, vykdant miškininkystės veiklą arba gaminant energiją iš šios biomasės procesais arba būdais, kurie nedaro žalos aplinkai ar nekelia grėsmės visuomenės sveikatai;

3.7. specifiniams atliekų srautams ar kategorijoms, kurioms taikomi kiti teisės aktai:

3.7.1. nuotekoms;

3.7.2. šalutiniams gyvūniniams produktams, įskaitant perdirbtus produktus, kuriems taikomas 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1774/2002, nustatantis sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 3 skyrius, 37 tomas, p. 92) (toliau – Reglamentas (EB)

Nr. 1774/2002), išskyrus produktus, kurie turi būti sudeginti, pašalinti sąvartyne arba panaudoti biologinių dujų ar komposto gamybos įmonėje;

3.7.3. gaišenoms gyvūnų, kurie nugaišo ne paskerdus, įskaitant gyvūnus, nužudytus siekiant likviduoti epizootines ligas, ir kurių gaišenos tvarkomos pagal Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 reikalavimus;

3.7.4. atliekoms, susidarančioms žvalgant, išgaunant, apdorojant ir saugant mineralinius išteklius, ir karjerų eksploatavimo atliekoms, kurioms taikomi Aplinkos ministerijos nustatyti reikalavimai.

Šis Planas netaikomas paviršiniuose vandenyse perkeliamoms nuosėdoms vandenų ir vandens kelių valdymo arba potvynių prevencijos ar potvynių ir sausrų arba melioracijos padarinių švelninimo tikslais, kai nuosėdos nepavojingos.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

4. Šiame Plane numatyti veiksmai ir priemonės, taip pat nustatytos užduotys, kuriuos turi įgyvendinti valstybės institucijos, savivaldybės, gamintojai ir importuotojai, atliekų tvarkytojai. Kad šio Plano tikslai būtų pasiekti, prie atliekų tvarkymo kuo aktyviau turi prisidėti visuomenė.

5. Valstybės institucijų ir savivaldybių funkcijos atliekų tvarkymo srityje nustatytos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2000, Nr. 91-2832) ir kituose teisės aktuose.

6. Diegiant komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, rengiami regioniniai ir savivaldybių atliekų tvarkymo planai, kuriuose turi būti numatytos priemonės, užtikrinančios šiame Plane nustatytų užduočių vykdymą.

7. Aplinkos ministerija ir kitos institucijos pagal kompetenciją nustato techninius atliekų tvarkymo reikalavimus (2 priedas).

8. Šis Planas skirtas Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų 3 priede, įgyvendinimui užtikrinti.

9. Šiame Plane vartojamos sąvokos:

9.1. **Biologiškai skaidžios atliekos** – bet kokios atliekos, kurios gali skaidytis ar būti suskaidytos aerobiniu ar anaerobiniu būdu, pavyzdžiui, maisto ir virtuvės atliekos, „žaliosios atliekos“ (šakos, lapai, žolė, sodų (daržų) atliekos), popieriaus ir kartono, medienos, natūralių audinių atliekos, taip pat nuotekų dumblas, biologiškai skaidžios gamybos atliekos.

9.2. **Biologinės atliekos** – biologiškai skaidžios sodų ir parkų atliekos (šakos, lapai, žolė), namų ūkių, restoranų, viešojo maitinimo ir mažmeninės prekybos įstaigų maisto ir virtuvės atliekos ir panašios maisto perdirbimo įmonių atliekos. Prie jų nepriskiriamos miškų ar žemės ūkio atliekos, nuotekų dumblas, natūralių audinių, popieriaus ir kartono, medienos atliekos.

9.3. Kitos šiame Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 2001, Nr. 85-2968), Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme (Žin., 1999, Nr. 47-1469; 2002, Nr. 13-474) ir kituose atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

II. ESAMOS ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS ANALIZĖ

10. Atliekų apskaitos duomenimis, 2006 metais Lietuvoje susidarė apie 5,7 mln. tonų atliekų (iš jų daugiausia cheminių medžiagų ir produktų gamybos įmonėse (įskaitant guminių ir plastikinių gaminių gamybą) – apie 2,2 mln. tonų), 2007 metais – apie 6,2 mln. tonų atliekų. 2008 metais susidarė 5,9 mln. tonų atliekų (iš jų daugiausia cheminių medžiagų ir produktų gamybos įmonėse (įskaitant guminių ir plastikinių gaminių ir pagrindinių vaistų pramonės gaminių bei farmacinių preparatų gamybą) – apie 1,9 mln. tonų). 2009 metais susidarė 5 mln. tonų atliekų.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

11. Aplinkos apsaugos agentūros statistiniai duomenys apie 2006–2009 metais susidariusias atliekas pateikti 8 priede. Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų statistikos reikalavimais, atliekų susidarymo apskaitos duomenys pagal kilmės šaltinį rengiami kas antri (lyginiai) metai.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

12. Pramonės sektoriuje 2006 metais susidarė apie 4,3 mln. tonų atliekų, iš kurių apie 111 tūkst. tonų – pavojingosios atliekos. 2007 metais pramonės sektoriuje susidarė 4,4 mln. tonų atliekų, iš jų apie 105 tūkst. tonų – pavojingosios atliekos, 2008 metais – 4,4 mln. tonų atliekų, iš jų apie 109 tūkst. tonų – pavojingosios atliekos, 2009 metais – 3,8 mln. tonų atliekų, iš jų apie 103 tūkst. tonų – pavojingosios atliekos.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

13. 2006 metais susidarė apie 1,3 mln. tonų komunalinių atliekų, arba 392 kilogramai vienam gyventojui, 2007 metais – apie 1,35 mln. tonų komunalinių atliekų (401 kilogramas vienam gyventojui), 2008 metais – apie 1,4 mln. tonų komunalinių atliekų (408 kilogramai vienam gyventojui), 2009 metais – apie 1,2 mln. tonų komunalinių atliekų (361 kilogramas vienam gyventojui). Sąvartynuose 2006 metais pašalinta 86 procentai surinktų komunalinių atliekų, 2007 metais – 91,8 procento, 2008 metais – 90,5 procento, 2009 metais – 90,6 procento.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

13^1. Prie komunalinių atliekų priskiriamos ne tik buityje susidarančios atliekos, bet ir į jas savo pobūdžiu ar sudėtimi ir kiekiu panašios atliekos, susidarančios įmonėse, įstaigose ir organizacijose. Ekspertų vertinimais, gyventojų komunalinės atliekos sudaro 75–85 procentus visų komunalinių atliekų.

Papildyta punktu:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

14. Bendras eksportuotų (išvežtų) atliekų kiekis 2006 metais buvo apie 720,9 tūkst. tonų, 2007 metais – apie 722,8 tūkst. tonų, 2008 metais – apie 799,1 tūkst. tonų, 2009 metais – apie 538,4 tūkst. tonų. Bendras importuotų (įvežtų) atliekų kiekis 2006 metais buvo apie 231,8 tūkst. tonų, 2007 metais – apie 242,8 tūkst. tonų, 2008 metais – apie 245,9 tūkst. tonų, 2009 metais – apie 131,5 tūkst. tonų. Statistiniai duomenys apie importuotas (įvežtas) ir eksportuotas (išvežtas) atliekas pateikti 10 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

15. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2000 metais sąvartynuose pašalinta apie 1 mln. 208 tūkst. tonų komunalinių atliekų. Biologiškai skaidžios atliekos sudarė apie 60 procentų komunalinių atliekų, taigi 2000 metais sąvartynuose pašalinta apie 725,2 tūkst. tonų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų. Remiantis šiais duomenimis, nustatytos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduotys (6 priedas).

Pramonėje per metus susidaro daugiau kaip 700 tūkst. tonų biologiškai skaidžių atliekų, iš jų apie 320 tūkst. tonų – cukraus pramonės, apie 170 tūkst. tonų – alkoholinių gėrimų gamybos atliekos.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

15[1]. Komunalinių atliekų kiekis ateityje priklausys nuo daugelio veiksnių, ypač nuo gyventojų skaičiaus, ekonomikos augimo ir vartojimo pokyčių. Ekspertų vertinimais, Lietuvoje 2010–2020 metais galėtų susidaryti apie 1,8 mln. tonų komunalinių atliekų.*
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

15[2]. 2008 metais 85,3 procento komunalinių atliekų surinkta į konteinerius, 7,4 procento – apvažiuojant, 0,9 procento – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse. Daugiau nei 6 procentai komunalinių atliekų surinkta naudojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas papildančias sistemas (daugiausia elektros ir elektroninės įrangos atliekų).
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

15[3]. Aplinkos ministerija 2006–2008 metais savivaldybėms nupirko 13 405 antrinių žaliavų surinkimo konteinerius. Iš Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšų iki 2011 metų 44 savivaldybėms planuojama papildomai nupirkti 6 166 antrinių žaliavų surinkimo konteinerius. Įrengiamos antrinių žaliavų surinkimo aikštelės. 2008 metais viena antrinių žaliavų surinkimo aikštelė teko vidutiniškai 456 gyventojams.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

15[4]. Lietuvoje 2009 metais veikė 40 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių 28 savivaldybėse ir 144 atliekų priėmimo vietos. Planuojama, kad iki 2012 metų papildomai bus įrengta dar apie 60 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių. Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių adresai pateikti 5 priede.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

15[5]. Lietuvoje veikia 13 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių (po vieną Šiauliuose, Druskininkuose, Alytuje, Tauragėje, Telšiuose, Utenoje, Visagine, Zabieliškyje ir penkios Panevėžio regione), įrengtų naudojant 2000–2006 metų ISPA (Pasirengimo narystei struktūrinės politikos instrumentas) programos ir Sanglaudos fondo lėšas. Iki 2013 metų numatoma 2007–2013 metų Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšomis įrengti dar 40 tokių aikštelių.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

15[6]. 2009 metų pradžioje veikė 104 komunalinių atliekų surinkimo paslaugas teikiančios įmonės, 47 komunalinių atliekų tvarkymo sistemas papildančios sistemos 22 savivaldybėse. Daugiausia šių sistemų sukurta elektros ir elektroninės įrangos atliekoms surinkti.*
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

15[7]. Lietuvoje veikia 16 konvejerines antrinių žaliavų rūšiavimo linijas naudojančių įmonių. Kitos antrines žaliavas surenkančios įmonės surinktas atliekas rūšiuoja rankomis ir presuoja.*
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

16. Lietuvoje atliekos šalinamos 11-oje regioninių nepavojingųjų atliekų sąvartynų, atitinkančių aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Atliekų šalinimas aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančiuose sąvartynuose nuo 2009 m. liepos 16 d. nutrauktas. Iki 2011 metų pabaigos bus sutvarkyti Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkantys nepavojingųjų atliekų sąvartynai, kuriuose atliekų šalinimas nutrauktas nuo 2009 m. liepos 16 d. Regioninių nepavojingųjų atliekų sąvartynų sąrašas pateiktas 4 priede.
Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

16[1]. Europos Sąjungos Sanglaudos ir Europos Sąjungos paramos struktūrinių fondų lėšomis 2010 metais sutvarkyti 457 nepavojingųjų atliekų sąvartynai ir atliekų šalinimo vietos, 33 sąvartynuose atliekami sutvarkymo darbai. Planuojama sutvarkyti likusius 309 nepavojingųjų atliekų sąvartynus ir atliekų šalinimo vietas.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

17. Diegiant efektyviai veikiančią komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, sukurta 10 regioninių atliekų tvarkymo sistemų (Alytaus, Šiaulių, Tauragės, Klaipėdos, Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Marijampolės, Telšių ir Utenos), kurių diegimas ir plėtojimas iš dalies finansuotas Europos Sąjungos Sanglaudos fondo, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių įkurtos įmonės (regioninio atliekų tvarkymo centro) paskolos lėšomis. Įgyvendinami Alytaus, Šiaulių, Tauragės, Klaipėdos, Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Marijampolės, Telšių ir Utenos regionų atliekų tvarkymo sistemų sukūrimo investiciniai projektai. Komunalinių atliekų tvarkymo regionai pateikti 7 priede.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

18. Pavojingąsias atliekas Lietuvoje tvarko pavojingųjų atliekų tvarkymo įmonės. 2006 metais pavojingąsias atliekas naudojo 34 įmonės, 2007 metais – 23, 2008 metais – 19, 2009 metais – 18 įmonių.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

19. Kuriami pavojingųjų atliekų tvarkymo pajėgumai. Šiuo metu veikia pavojingųjų atliekų tvarkymo įmonė Vilniuje, kuri turi filialus Alytuje, Klaipėdoje ir Šiauliuose. Šios įmonės 92,5 procento valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų patikėjimo teise valdo Ūkio ministerija. Nafta ir jos produktais užteršto grunto, dumblo ir vandens valymas atliekamas specialiose įmonėse.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

19[1]. Atliekas tvarkančių įmonių registro duomenimis, alyvos atliekas 2006 metais Lietuvoje naudojo 17 įmonių, 2007 metais – 10, 2008 metais – 9, 2009 metais – 8 įmonės. Lietuvoje nėra naudotų alyvos atliekų regeneravimo įrenginių, tačiau veikia alyvų perdirbimo į kurą įrenginiai.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

19[2]. Lietuvoje veikia viena medicininės atliekas deginanti įmonė ir viena bendrojo deginimo įmonė (įrenginys, naudojantis atliekas kaip papildomą kurą gaminant produktus).
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

19[3]. 2010 metais numatoma pradėti eksploatuoti pavojingųjų atliekų deginimo įrenginį (projektinis pajėgumas – 8 tūkst. tonų per metus), 2012 metais – pavojingųjų atliekų sąvartyną (projektinis pajėgumas – 45 tūkst. tonų).
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

20. Įgyvendinus Pesticidų atliekų tvarkymo Lietuvos Respublikoje 2002–2005 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimu Nr. 310 (Žin., 2002, Nr. 26-920), išspręsta iš praeities paveldėtų savivaldybių sandėliuose buvusių pesticidų atliekų problema. Per ketverius metus iš 40 savivaldybių 117 sandėlių į Vokietiją išgabenta ir ten nukenksminta 3,2 tūkst. tonų šių atliekų.

21. Įgyvendinant Pesticidų atliekų saugojimo vietų ir šiomis atliekomis užterštų teritorijų 2007–2013 metų tvarkymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 350 (Žin., 2007, Nr. 43-1641), ir Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą užterštų teritorijų poveikio vertinimo projektą, atliktas pesticidų atliekų saugojimo vietų ir šiomis atliekomis užterštų teritorijų pavojingumo vertinimas ir išrinktos teritorijos, kuriose numatoma vykdyti preliminarius ekogeologinius tyrimus.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

21[1]. Inventorizuotos 1 363 pesticidų atliekų saugojimo vietos ir šiomis atliekomis užterštos teritorijos, sudaryti pavojingiausių objektų sąrašai. 2010–2011 metais planuojama ištirti apie 120 pavojingiausių aplinkai pesticidų atliekų saugojimo vietų ir šiomis atliekomis užterštų teritorijų.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

22. 2008–2009 metais Europos Sąjungos Sanglaudos fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis buvo finansuojamas praeities taršos sutvarkymo projektas, siekiant sutvarkyti pesticidų gaisravietes, taip pat surinkti ir sutvarkyti bankrutavusiose įmonėse sukauptas pavojingąsias atliekas.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

23. Atliekas tvarkančios įmonės registruojamos Atliekas tvarkančių įmonių registre. Informacija apie atliekas tvarkančias įmones, įregistruotas Atliekas tvarkančių įmonių registre, pateikiama Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje adresu http://www.gamta.lt.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

23[1]. Informacija apie atliekų tvarkymo būklę skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje adresu http://www.gamta.lt ir Aplinkos ministerijos metiniame leidinyje „Aplinkos būklė“.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

III. SSGG (STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ, GRĖSMIŲ) ANALIZĖ

Stiprybės

24. Sukurta atliekų tvarkymo teisinė bazė. Europos Sąjungos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatos laiku perkeliamos į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę.

25. Visų miestų, daugelio miestelių ir didesnių kaimų komunalinės atliekos surenkamos centralizuotai, plėtojama šių atliekų surinkimo infrastruktūra.

26. Vyksta komunalinių atliekų tvarkymo valdymo reforma – sukurti regioninių atliekų tvarkymo sistemų pagrindai (įkurta dešimt regioninių atliekų tvarkymo centrų, pradėti statyti regioniniai nepavojingų atliekų sąvartynai, kita regioninė atliekų tvarkymo infrastruktūra (didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės, „žaliųjų atliekų“ kompostavimo aikštelės, perkrovimo stotys ir kita), nustatoma regioninė atliekų tvarkymo kainodara).

27. Numatytas ir jau naudojamas Europos Sąjungos Sanglaudos fondo dalinis finansavimas moderniai nepavojingų atliekų tvarkymo infrastruktūrai sukurti, aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkantiems sąvartynams uždaryti. Įgyvendinamuose Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšomis iš dalies finansuojamuose regioninių atliekų tvarkymo sistemų sukūrimo projektuose numatyta techninė pagalba, kai stiprinami savivaldos ir savivaldybių įmonių – regioninių atliekų tvarkymo centrų – gebėjimai.

28. Komunalinių atliekų tvarkymo sektoriuje sudarytos konkurencinės veiklos sąlygos.

29. Mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekomis įvedimas sukūrė papildomą šių atliekų surinkimo, perdirbimo ir naudojimo finansavimo šaltinį, paskatino šių atliekų tvarkytojus kurti naujus atliekų tvarkymo pajėgumus.

30. Sudarytos sąlygos pagal gamintojų ir importuotojų atsakomybės principą (toliau vadinama – gamintojo atsakomybės principas) tvarkyti apmokestinamųjų gaminių (padangų, baterijų, akumuliatorių, vidaus degimo variklių degalų ar tepalų filtrų, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrų, automobilių hidraulinių (tepalinių) amortizatorių), pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, alyvų atliekas ir eksploatuoti netinkamas transporto priemones. Sukurtos ir licencijuotos pirmosios gamintojų ir importuotojų organizacijos.

31. Kiekvienais metais vis daugiau surenkama ir sutvarkoma eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, auga šių atliekų tvarkymo pajėgumai.

32. Dėl efektyvaus eksploatuoti netinkamų transporto priemonių dalių, jų komponentų naudojimo ir perdirbimo tik 3 procentai bendro svorio eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, patekusių į eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo sistemą, šalinama sąvartynuose.

33. Plečiamas pavojingų atliekų surinkimas ir perdirbimas. Kuriama pavojingų atliekų tvarkymo sistema. Skirtos Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšos pavojingų atliekų šalinimo infrastruktūrai sukurti (pavojingų atliekų deginimo įrenginiui ir pavojingų atliekų sąvartynui įrengti).

34. Sukurta pavojingų atliekų tvarkymo įmonių licencijavimo sistema ir nuolatinė pavojingų atliekų tvarkytojų kvalifikacijos tobulinimo sistema.

35. Sukurta pavojingų atliekų lydraščių sistema, padedanti užtikrinti pavojingų atliekų srautų judėjimo kontrolę.

36. Pradėta kurti regioninė komunalinių nuotekų valymo dumblo ir kitų biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo sistema.

36[1]. Nuo 2009 metų komunalinės atliekos šalinamos Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančiuose sąvartynuose.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

36[2]. Regioniniuose nepavojingųjų atliekų sąvartynuose atliekos sveriamos, todėl tikslėja šalinamų atliekų apskaita, galima geriau kontroliuoti į sąvartynus priimamų atliekų kiekį.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

36[3]. Sukurtas tankus, vartotojams prieinamas, antrinių žaliavų surinkimo (konteinerių aikštelių) infrastruktūros tinklas.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Silpnybės

37. Atliekų prevencija – pagrindinis atliekų tvarkymo politikos tikslas, tačiau iki šiol padaryta pažanga įgyvendinant šį tikslą nepakankama.

38. Daugelio atliekų šalinimas sąvartynuose – vis dar pigiausias atliekų tvarkymo būdas.

39. Komunalinių atliekų tvarkymui organizuoti savivaldybėse nepakanka kvalifikuotų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

39[1]. Trūksta lėšų efektyviam atliekų tvarkymo planavimui, komunalinių atliekų tvarkymo sistemų priežiūrai ir kontrolei užtikrinti.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

39[2]. Daug savivaldybių neįdiegė priemonių atliekų tvarkymo užduotims vykdyti. Kai kuriose savivaldybėse komunalinių atliekų tvarkymo plėtra miestuose ir kaimo vietovėse vis dar netolygi. Dažnos savivaldybės diegiama komunalinių atliekų tvarkymo sistema neužtikrina komunalinių atliekų rūšiavimo.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

40. Neužtikrinamas atliekų ir gaminių apskaitos duomenų patikimumas ir teikimas laiku.

41. Visuomenė nepakankamai sąmoninga, nenoriai renka ir rūšiuoja atliekas.

42. Įgyvendindami apmokestinamųjų gaminių, pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, alyvų atliekų, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo reikalavimus, nebendradarbiauja šių gaminių gamintojai ir importuotojai, todėl esama gamintojo atsakomybės principu pagrįstos šių atliekų tvarkymo sistemos veiklos nesklandumų.

43. Per mažai bendradarbiauja (arba visai nebendradarbiauja) savivaldybės ir gamintojai (importuotojai) ar jiems atstovaujančios gamintojų ir importuotojų licencijuotos organizacijos, tvarkydami komunalinių atliekų sraute esančias pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių atliekas.

44. Nepakankamos teisinės ir administracinės priemonės produktų (pvz., komposto) gamybai iš atliekų skatinti.

45. Neužtikrintas reikiamas medicininių atliekų tvarkymo finansavimas sveikatos priežiūros įstaigose.

46. Atliekų tvarkymo kontrolei užtikrinti nepakanka Aplinkos apsaugos agentūros ir Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

47. Ne visos savivaldybės skiria užtektinai dėmesio Europos Sąjungos finansuojamų atliekų tvarkymo projektų įgyvendinimui.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Galimybės

48. Plėtojamos regioninės atliekų tvarkymo sistemos, skatinamos privačios investicijos į šią veiklą leis gerinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę.

49. Tobulinamas teisinis reglamentavimas, diegiamos ekonominės priemonės atliekų vengimui, jų dalių ar medžiagų pakartotiniam naudojimui, rūšiavimui, perdirbimui ir kitokiam naudojimui skatinti leis sukurti efektyvią atliekų tvarkymo sistemą.

50. Būtina stiprinti savivaldybių pajėgumus organizuoti regionines atliekų tvarkymo sistemas – ypač daug dėmesio skirti savivaldybių organizuojamų komunalinių atliekų tvarkymo sistemų ir savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytų reikalavimų priežiūrai ir kontrolei.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

51. Platesniu mastu įdiegus komunalinių atliekų (visų pirma pakuočių atliekų) pirminį rūšiavimą, susidarys daug didesnės vietinių antrinių žaliavų perdirbimo galimybės, sumažės šalinamų sąvartynuose atliekų, galės būti įvykdytos pakuočių atliekų tvarkymo užduotys.

52. Lietuva gali dalyvauti įgyvendinant įvairias Europos Sąjungos finansuojamas programas ir gauti finansavimą atliekoms tvarkyti.

53. Uždarius aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus ir pradėjus eksploatuoti regioninius nepavojingų atliekų sąvartynus, atsiranda galimybė geriau kontroliuoti į sąvartynus priimamas atliekas, skatinti atliekų rūšiavimą ir perdirbimą ar kitokį naudojimą.

54. Dėl besiplečiančių antrinių žaliavų naudojimo rinkų pasaulyje galima geriau įgyvendinti gamintojo atsakomybės principą, nes Lietuvoje neperdirbamas atliekas bus galima išvežti (eksportuoti) naudoti į kitas valstybes.

55. Iškastinio kuro brangimas sudaro palankias ekonomines sąlygas energiją gaminti iš atliekų.

56. Skatinant įmones, įstaigas ir organizacijas diegti aplinkosaugos vadybos sistemas (pagal 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 26 tomas, p. 270), aplinkos apsaugos vadybos sistemų standartą ISO 14001 ir kt.), užtikrinamas aplinkai ir žmonių sveikatai nekenksmingas atliekų tvarkymas ir prevencija.

57. Plėtojamas visuomenės aplinkosauginis švietimas ir informavimas skatins visuomenę aktyviau prisidėti prie atliekų tvarkymo.

58. Būtina stiprinti Aplinkos ministerijos, Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų, Aplinkos apsaugos agentūros pajėgumus, tobulinti atliekų tvarkymo teisinę bazę, atliekų apskaitą ir griežtinti atliekų tvarkymo kontrolę.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Grėsmės

59. Netinkamais būdais tvarkant atliekas ir dėl to prastėjant aplinkos kokybei, galimas neigiamas poveikis žmonių sveikatai.

60. Neišplėtus komunalinių atliekų rūšiavimo, bus sunku didinti atliekų naudojimą, o daug pavojingų buityje susidarančių atliekų ir toliau bus šalinama nepavojingų atliekų sąvartynuose.

61. Nesukūrusi efektyvios atliekų tvarkymo sistemos, Lietuva gali neįvykdyti Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo užduočių.

62. Neužtikrinus visuotinės, geros kokybės ir vartotojui priimtinos viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos, gali didėti aplinkos teršimas atliekomis.

63. Savivaldybėms skiriant per mažai dėmesio komunalinių atliekų tvarkymui ir neužtikrinus tinkamos kontrolės, viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kaina ir kokybė gali būti nepriimtinos vartotojui.

64. Atliekų tvarkymui neefektyviai taikant principą „teršėjas moka“, nebus sukurta veiksminga atliekų tvarkymo sistema.

IV. ATLIEKŲ HIERARCHIJA

Pakeistas skyriaus pavadinimas:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

65. Taikoma tokia atliekų hierarchija:

65.1. prevencija;

65.2. paruošimas pakartotiniam naudojimui;

65.3. perdirbimas;

65.4. kitoks naudojimas;

65.5. šalinimas.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

66. Laikantis nustatytosios atliekų hierarchijos, pirmiausia turi būti vengiama atliekų susidarymo ir taikomos kitos atliekų prevencijos priemonės, o atliekos, kurių neįmanoma išvengti, perdirbamos ar kitaip naudojamos tokiais būdais, kad kuo mažiau jų būtų šalinama sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

66[1]. Siekiant užtikrinti aplinkai ir visuomenės sveikatai palankiausių atliekų tvarkymo būdų taikymą, atsižvelgiant į techninį įgyvendinamumą ir ekonominį gyvybingumą, gali būti taikomi visuomenės sveikatai ir aplinkai saugiausi sprendimai nesilaikant atliekų hierarchijos.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Atliekų prevencija

67. Atliekų prevencijos tikslas – vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, kenksmingų medžiagų kiekį medžiagose ir produktuose.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

68. Atliekų prevencija įgyvendinama šiais būdais:

68.1. vykdoma integruota produktų politika, skatinama švaresnė gamyba ir taikomos mažaatliekės technologijos, gamybai naudojama kuo mažiau kenksmingų medžiagų, gaminami ilgai naudojami ir lengvai perdirbami gaminiai, atliekami savanoriški aplinkos apsaugos auditai, diegiamos aplinkos apsaugos vadybos sistemos, produktų gamybai taikomas būvio ciklo principas;

68.2. rengiami ir įgyvendinami gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planai, atliekų prevencijos priemonės, įgyvendinamos taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose numatytos priemonės;
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

68.3. reglamentuojama ir kontroliuojama medžiagų ir gaminių gamyba, importas, prekyba ir naudojimas;

68.4. taikomi Europos darnieji standartai dėl pakuočių gamybai taikomų pagrindinių reikalavimų;

68.5. visuomenė informuojama apie gaminių galimą pavojingumą ir poveikį aplinkai per visą būvio ciklą.

68[1]. Atliekų prevencijos praktiniam įgyvendinimui užtikrinti turi būti parengta valstybinė atliekų prevencijos programa.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

68[2]. Valstybinėje atliekų prevencijos programoje turi būti:

68[2].1. nustatyti atliekų prevencijos tikslai;

68[2].2. numatytos atliekų prevencijos priemonės;

68[2].3. nustatyti kiekybiniai ir kokybiniai atliekų prevencijos priemonių kriterijai, skirti pagal numatytas priemones daromai pažangai stebėti ir įvertinti.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

68[3]. Rengiant valstybinę atliekų prevencijos programą, turi būti įvertinti atliekų prevencijos priemonių pavyzdžiai, pateikti 11 priede.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

68[4]. Valstybinė atliekų prevencijos programa įvertinama kas šešerius metus ir prireikus tikslinama.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

68[5]. Valstybinė atliekų prevencijos programa turi būti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka derinama su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene. Rengiant valstybinę atliekų prevencijos programą, bendradarbiaujama su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis ir Europos Komisija.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Produktų ir jų sudėtinių dalių paruošimas pakartotiniam naudojimui

Pakeistas skirsnio pavadinimas:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

69. Paruošimo pakartotiniam naudojimui tikslas – tikrinant, valant ar taisant parengti atliekomis tapusius produktus ar produktų sudėtines dalis, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo. Siekiama daugiau naudoti tokių produktų ir jų sudėtinių dalių.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

70. Produktų ir jų sudėtinių dalių pakartotiniam naudojimui skatinti ir jam pasiruošti turėtų būti taikomos užstato sistemos, ekologinio projektavimo, kitos ekonominės ir administracinės priemonės (viešųjų pirkimų kriterijai, kiekybiniai tikslai ar kitos priemonės), kuriami pakartotinio naudojimo ir taisymo tinklai.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Atliekų perdirbimas

71. Atliekų perdirbimo tikslas – naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti ir taip mažinti gamtinių ir kitų išteklių naudojimą.

72. Atliekų perdirbimas skatinamas šiais būdais:

72.1. atliekami žalieji pirkimai pagal aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 28 d. įsakymą Nr. D1-833 „Dėl Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2010–2011 metų priemonių tvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 116-5951);
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

72.2. atliekos rūšiuojamos jų susidarymo vietose, diegiamos antrinių žaliavų, biologinių atliekų atskiro surinkimo priemonės, mechaninis biologinis apdorojimas ir rūšiavimo linijos;
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

72.3. plečiami antrinių žaliavų perdirbimo, biologinių atliekų apdorojimo pajėgumai ir komposto, produktų ar medžiagų, pagamintų iš antrinių žaliavų, rinkos;
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

72.4. diegiama gaminių ir medžiagų, gautų perdirbus atliekas, sertifikavimo sistema;

72.5. taikomos teisinės ir ekonominės priemonės, skatinančios atliekas perdirbti ar kitaip naudoti, kad kuo mažiau jų būtų šalinama sąvartynuose (pvz., mokesčio už nepavojingųjų atliekų šalinimą sąvartynuose įvedimas);
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

72.6. taikomas gamintojo atsakomybės principas ir ekonominės priemonės: mokesčiai už aplinkos teršimą gaminių ir pakuočių atliekomis, administracinė atsakomybė, užstato sistemos, kitos įstatymų nustatytos priemonės;
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

72.7. visuomenei suteikiama žinių apie atliekų rūšiavimą ir jo svarbą, kuriama palanki jos nuomonė apie gaminių iš atliekų naudojimą.

72.8. taikomos atskiro surinkimo sistemos ten, kur tai techniškai, ekonomiškai ir aplinkos apsaugos požiūriu tinkama, skatinant aukštos kokybės perdirbimą.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Kitoks atliekų naudojimas

73. Kitokio atliekų naudojimo tikslas – naudoti atliekas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nurodytais būdais (išskyrus perdirbimą) ir taip mažinti atliekų keliamą pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai, gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, sąvartynuose šalinamų atliekų.

74. Kitoks atliekų naudojimas skatinamas teisinėmis ir ekonominėmis priemonėmis, kad taptų konkurencingas (pvz., mokesčio už nepavojingųjų atliekų šalinimą sąvartynuose įvedimas).
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Atliekų šalinimas

75. Atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta dar kartą panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip naudoti, leidžiama šalinti tik atliekų šalinimo įrenginiuose, įrengtuose ir eksploatuojamuose pagal teisės aktų reikalavimus.

76. Atliekų šalinimas, nekeliantis pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai, užtikrinamas šiais būdais:

76.1. įrengiami aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantys atliekų šalinimo įrenginiai;

76.2. draudžiama atliekas šalinti sąvartynuose ir deginti įrenginiuose, neatitinkančiuose aplinkos apsaugos ir kitų teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

76.3. uždaromi visi aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkantys sąvartynai;

76.4. diegiamos efektyvios monitoringo priemonės sąvartyno veiklos metu ir po sąvartyno uždarymo;

76.5. atliekos apdorojamos taip, kad atitiktų atliekų priėmimo į sąvartynus kriterijus ir ribines vertes.

V. ATLIEKŲ TVARKYMO PRINCIPAI

77. Pagrindiniai atliekų tvarkymo principai – savarankiškumo ir artumo, atsargumo ir tvarumo, techninio galimumo ir ekonominio gyvybingumo, savarankiškumo, visuotinumo principai ir principas „teršėjas moka“.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

77^{1}. Atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas taip, kad būtų atsižvelgta į gamtinių išteklių apsaugą, bendrą poveikį aplinkai, visuomenės sveikatai, ekonomikai ir socialinei aplinkai.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Savarankiškumo ir artumo principai

Pakeistas skirsnio pavadinimas:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

78. Atliekų tvarkymo sistemos veiksmingumas tiesiogiai priklauso nuo savarankiškumo ir artumo principų taikymo. Vadovaujantis artumo principu siekiama, kad mišrios komunalinės atliekos būtų naudojamos, o netinkamos perdirbti ar kitaip naudoti atliekos būtų šalinamos atitinkamai viename iš artimiausių tinkamai įrengtame atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginyje.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

78^1. Siekiama, kad Lietuvoje būtų sukurti pakankami mišrių komunalinių atliekų naudojimo ir atliekų šalinimo įrenginių pajėgumai.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

78^2. Siekiant užtikrinti, kad atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiuose būtų naudojamos, o atliekų šalinimo įrenginiuose – šalinamos Lietuvoje susidariusios atliekos, gali būti taikomi atliekų, skirtų naudoti šiuose įrenginiuose, importo (įvežimo) apribojimai. Aplinkos ministerija apie tokius apribojimus nedelsdama informuoja Europos Komisiją.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

78^3. Vykdant atliekų importą (įvežimą) į Lietuvos Respubliką, eksportą (išvežimą) iš Lietuvos Respublikos ir atliekų vežimą tranzitu, taikomi Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės, kurią Lietuvos Respublikos Seimas ratifikavo 1998 m. gruodžio 22 d. (Žin., 1999, Nr. 13-314), ir 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006, L 190, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos sprendimu 413/2010 (OL 2010 L 119, p. 1), reikalavimai.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

78^4. Vadovaujantis savarankiškumo principu ir atsižvelgiant į tam tikrų rūšių atliekoms reikalingus specialius įrenginius, kai nėra galimybių atliekas šalinti, o mišrias komunalines atliekas naudoti įrenginiuose Lietuvoje, gali būti svarstoma galimybė atliekas šalinti, o mišrias komunalines atliekas naudoti Europos Sąjungos valstybėse esančiuose įrenginiuose.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

78^5. Artumo ir savarankiškumo principai nereiškia, kad Lietuva turi turėti visą spektrą atliekų galutinio naudojimo įrenginių.

Atsargumo ir tvarumo principai

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

78^6. Atsargumo principas reiškia, kad jeigu medžiaga ar objektas gali kelti riziką ir nėra tai paneigiančių faktų, būtina imtis priemonių visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugai užtikrinti ir jas taikyti, kol atsiras riziką paneigiančių įrodymų. Vadovaujantis tvarumo principu, tvarkant atliekas turi būti palaikomas stabilumas ir vientisumas.

Techninio galimumo ir ekonominio gyvybingumo principai

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

78[7]. Techninio galimumo ir ekonominio gyvybingumo principai teigia, kad, kuriant ir plėtojant atliekų tvarkymo infrastruktūrą, turi būti įvertintos techninės ir ekonominės galimybės.
Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Visuotinumo principas

79. Visuotinumo principas skelbia – viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga turi būti pasiūloma ir teikiama visiems komunalinių atliekų turėtojams.

Principas „teršėjas moka“

80. Efektyviai atliekų tvarkymo sistemai sukurti taikomas principas „teršėjas moka“, reiškiantis, kad atliekų tvarkymo išlaidas turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ar importuotojas. Produktų gamintojai ir (ar) importuotojai, platintojai, taip pat pakuočių naudotojai ir (ar) importuotojai, pardavėjai gali pasidalyti produktų ir pakuočių atliekų tvarkymo išlaidas.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

81. Principas „teršėjas moka“ taikomas:

81.1. kuriant komunalinių atliekų tvarkymo sistemą;

81.2. tvarkant gamybos ir kitoje ūkinėje veikloje susidarančias atliekas (toliau vadinama – gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekos);

81.3. organizuojant gamintojo atsakomybės principu pagrįstą gaminių ir pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, gamyboje ir vykdant kitą ūkinę veiklą, tvarkymą.

82. Gamintojo atsakomybės principas taikomas siekiant:

82.1. vengti pavojingų medžiagų naudojimo gaminių ir pakuočių gamybai;

82.2. skatinti švaresnės gamybos diegimą;

82.3. skatinti ilgalaikių, pakartotinio naudojimo ir lengvai perdirbamų gaminių, uždarų ciklų kūrimą;

82.4. taikyti ekologinį projektavimą;

82.5. užtikrinti kuo didesnį gaminių ir pakuočių atliekų surinkimą, perdirbimą ir antrinių žaliavų naudojimą;
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

82.6. mažinti atliekų tvarkymo išlaidas.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

VI. ATLIEKŲ TVARKYMO STRATEGINIAI TIKSLAI, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

83. Atliekos turi būti tvarkomos taip, kad:

83.1. nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai;

83.2. būtų racionaliai naudojami atliekų medžiaginiai ir energetiniai ištekliai.

84. Atliekų tvarkymo strateginiai tikslai:

84.1. iki 2009 metų užtikrinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą, kokybę ir prieinamumą;

84.2. ne vėliau kaip nuo 2009 metų vidurio nepavojingas atliekas šalinti tik Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančiuose regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose;

84.3. iki 2011 metų pabaigos uždaryti visus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus;

84.4. iki 2013 metų Lietuvoje sukurti reikiamus komunalinių nuotekų dumblo tvarkymo pajėgumus;

84.5. iki 2013 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 50 procentų komunalinių atliekų.

84.6. ne vėliau kaip nuo 2013 metų sąvartynuose šalinti tik apdorotas, t. y. išrūšiavus likusias, netinkamas perdirbti ar kitaip naudoti, atliekas.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

85. Numatomi šie atliekų tvarkymo 2007–2013 metų tikslai:

85.1. skatinti atliekų prevenciją, perdirbimą ir kitokį naudojimą;

85.2. skatinti gamintojų ir importuotojų bendradarbiavimą vykdant atliekų tvarkymo užduotis;

85.3. užtikrinti atliekų tvarkymo reikalavimų ir užduočių vykdymo kontrolę ir stebėseną;

85.4. tobulinti atliekų tvarkymo teisinę bazę;

85.5. stiprinti atliekų tvarkytojų, juos kontroliuojančių institucijų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, administracinius gebėjimus, užtikrinti informavimą ir švietimą atliekų tvarkymo klausimais;

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

85.6. užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų visų atliekų srautų tvarkymą.

86. Numatomi šie atliekų tvarkymo 2007–2013 metų uždaviniai:

86.1. šio Plano 85.1 punkte nurodytam tikslui įgyvendinti:

86.1.1. tobulinti ekonominį ir teisinį mechanizmą, skatinantį atliekas perdirbti ar kitaip naudoti, kad kuo mažiau jų būtų šalinama;

86.1.2. skatinti atliekų prevenciją;

86.1.3. skatinti produktų gamybą iš atliekų;

86.1.4. skatinti produktų ir jų sudėtinių dalių paruošimą pakartotiniam naudojimui ir jų pakartotinį naudojimą;

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

86.2. šio Plano 85.2 punkte nurodytam tikslui įgyvendinti – sudaryti sąlygas stiprinti gamintojų ir importuotojų organizacijas;

86.3. šio Plano 85.3 punkte nurodytam tikslui įgyvendinti:

86.3.1. tobulinti regioninių ir savivaldybių atliekų tvarkymo planų rengimo reikalavimus;

Punkto pakeitimai:
Nr. 393, 2009-04-29, Žin., 2009, Nr. 57-2236 (2009-05-16), i. k. 1091100NUTA00000393

86.3.2. užtikrinti savivaldybių atskaitomybę ir atsakomybę už užduočių komunalinių atliekų tvarkymo srityje vykdymą;

86.3.3. užtikrinti atliekų apskaitos duomenų patikimumą ir teikimą laiku, stiprinti atliekų tvarkymo kontrolę;

86.3.4. stiprinti gamintojų ir importuotojų organizacijų veiklos kontrolę;

86.3.5. užtikrinti smulkiose ir vidutinėse įmonėse, kurioms nereikia gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų, atliekų susidarymo ir tvarkymo kontrolę;

86.4. šio Plano 85.4 punkte nurodytam tikslui įgyvendinti:

86.4.1. užtikrinti deramą atliekų naudojimo ar šalinimo techninių reglamentų rengimo kokybę;

86.4.2. nustatyti detalesnius reikalavimus elektros ir elektroninės įrangos gamintojams ir importuotojams;

86.4.3. nustatyti išleidžiamų į Lietuvos Respublikos vidaus rinką pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos kiekį, kurio neviršijantiems gamintojams ir importuotojams būtų taikomos lengvatos;

86.4.4. užtikrinti, kad komunalinės atliekos būtų šalinamos regioniniame sąvartyne to regiono, kuriame susidarė;

86.4.5. tobulinti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo teisinę bazę, atsižvelgiant į 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir direktyvos 91/157/EEB panaikinimo (OL 2006 L 266, p. 1) reikalavimus;

86.4.6. sudaryti sąlygas užtikrinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir kokybę ir plėtoti regionines atliekų tvarkymo sistemas;

86.5. šio Plano 85.5 punkte nurodytam tikslui įgyvendinti:

86.5.1. tobulinti pavojingų atliekų tvarkytojų kvalifikaciją;

86.5.2. tobulinti regionų aplinkos apsaugos departamentų specialistų ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų kvalifikaciją;

86.5.3. taikyti Lietuvoje mašinų, mechanizmų ir įrenginių, skirtų atliekoms tvarkyti, Europos standartus, kadangi nestandartizuotų mašinų, mechanizmų ir įrenginių naudojimas sunkina atliekų tvarkymą ir ne visada užtikrina aplinkos apsaugos reikalavimų įgyvendinimą;

86.5.4. teikti visuomenei informaciją apie atliekų tvarkymą, plėtoti ekologinį švietimą;

86.5.5. teikti metodinę pagalbą organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas;

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

86.6. šio Plano 85.6 punkte nurodytam tikslui įgyvendinti:

86.6.1. užtikrinti efektyvų gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymą;

86.6.2. užtikrinti kompleksinį pavojingų atliekų tvarkymą – surinkimą, klasifikavimą, apdorojimą, naudojimą, šalinimą;

86.6.3. tobulinti medicininių atliekų tvarkymo sistemą, užtikrinančią saugų šių atliekų tvarkymą;

86.6.4. skatinti antrinių žaliavų perdirbimą ir kurti rinkas iš antrinių žaliavų pagamintiems produktams;

86.6.5. užtikrinti efektyvų biologiškai skaidžių atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į gamybos ir kitos ūkinės veiklos, taip pat komunalinių biologiškai skaidžių atliekų bendro tvarkymo galimybes;

86.6.6. naudoti atliekų energetinius išteklius;

86.6.7. sukurti regioninę atliekų tvarkymo sistemą;

86.6.8. užtikrinti efektyvų Europos Sąjungos paramos ir bendrojo finansavimo lėšų naudojimą;

86.6.9. skatinti techninio komposto, taip pat išvalyto nuo naftos ir jos produktų taršos grunto ir dirvožemio naudojimą dirvai tręšti, pakelėms apželdinti, pažeistam reljefui atkurti, karjerams rekultivuoti, energetiniam miškui auginti ir kitoms reikmėms;

86.6.10. tobulinti atliekų, kurių turėtojo neįmanoma nustatyti arba kuris neegzistuoja, susidarančių kelių juostose, tvarkymo reikalavimus.

87. Šio Plano įgyvendinimo 2007–2013 metų priemonės pateiktos 1 priede.

VII. ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMA

88. Atliekų tvarkymo sistemą pagal nustatytas teisines, administracines ir ekonomines priemones ir jų taikymą sudaro:

88.1. komunalinių atliekų tvarkymo sistema;

88.2. gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo sistema.

89. Efektyvios atliekų tvarkymo sistemos pagrindas – tinkamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemos, gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo sistemos administravimas, šių sistemų diegimo veiksmų ir priemonių derinimas, gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimas, atliekų tvarkymo sistemos stebėsena, kontrolė ir atskaitomybė.

89[1]. Informacija apie esamą ir planuojamą atliekų tvarkymo infrastruktūrą (atliekų tvarkymo technologijas ir metodus), ekonominių ir kitų priemonių naudingumo, tinkamumo, investicijų poreikio vertinimą, atliekų apdorojimo įrenginių vietos parinkimo kriterijus, šių įrenginių pajėgumus, atliekų kiekį ir susidarymo šaltinius, atliekų srautų susidarymo ateityje vertinimą turi būti pateikiama regioniniuose ir (ar) savivaldybių atliekų tvarkymo planuose.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Komunalinių atliekų tvarkymo sistema

90. Savivaldybės, taikydamos įvairius atliekų surinkimo būdus ir priemones, privalo užtikrinti, kad jų valdomose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose asmenims rūšiuojant atliekas jų susidarymo vietoje atskirai būtų surenkamos šios komunalinės atliekos:

90.1. pavojingos atliekos;

90.2. biologiškai skaidžios atliekos;

90.3. antrinės žaliavos – popierius ir kartonas, stiklas, plastikas, metalas, įskaitant pakuočių atliekas;

90.4. elektros ir elektroninės įrangos atliekos;

90.5. naudotos padangos;

90.6. didelių gabaritų komunalinės atliekos (baldai ir panašiai);

90.7. statybos ir griovimo atliekos;

90.8. mišrios komunalinės atliekos (likusios po rūšiavimo atliekos).

90[1]. Atskirai surinktų komunalinių atliekų negalima maišyti su kitomis atliekomis ar medžiagomis, pasižyminčiomis kitomis savybėmis.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

90[2]. Siekiant atliekų tvarkymo sistemos efektyvumo ir ekonominės naudos vartotojams, rekomenduojama komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą ir toliau vykdyti regioniniu principu. Kuriamų komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros objektų pajėgumai turi užtikrinti ne mažiau kaip atitinkamame komunalinių atliekų tvarkymo regione ar regionų grupėje susidarančių atliekų tvarkymą, efektyvų atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą, kokybiškų ir prieinamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą visiems regiono komunalinių atliekų turėtojams.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

90[3]. Turi būti svarstoma galimybė komunalines atliekas tvarkyti esamuose ir (ar) kitų subjektų planuojamuose statyti atliekų apdorojimo įrenginiuose.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

90[4]. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtros sprendiniai turi sudaryti sąlygas įgyvendinti šio Plano 98.2.5, 98.2.6 ir 98.4 punktuose nustatytas užduotis.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

90[5]. Savivaldybės, atsižvelgdamos į vietos sąlygas, specifiškumą, technines galimybes, ekonomiškumą, atliekų kiekius, regioninio ir tarpregioninio bendradarbiavimo galimybes,

nustatytas atliekų tvarkymo užduotis, turi pasirinkti joms tinkamą atliekų tvarkymo sistemos plėtros modelį.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

91. Organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, ypač daug dėmesio turi būti skiriama nuolatiniam visuomenės švietimui ir informavimui, ekonominių priemonių naudojimui nustatant diferencijuotas įmokas už nerūšiuotų komunalinių atliekų ir išrūšiuotų antrinių žaliavų surinkimą ir tvarkymą.

92. Komunalinių atliekų turėtojai, esantys ir (ar) veikiantys savivaldybių teritorijose, turi naudotis savivaldybių organizuotomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis ir vadovautis savivaldybių patvirtintų atliekų tvarkymo taisyklių nustatytais reikalavimais arba pagal atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus tvarkyti atliekas patys.

93. Siekiant optimaliai valdyti ir plėtoti atliekų tvarkymą, užtikrinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos įperkamumą, efektyviai naudoti Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas, Lietuvoje regionui priklausančių savivaldybių bendru sutarimu įsteigti juridiniai asmenys (regioniniai atliekų tvarkymo centrai) ir toliau plėtojamos regioninės atliekų tvarkymo sistemos.

94. Savivaldybės, organizuodamos komunalinių atliekų tvarkymą, skatina viešo ir privataus sektorių bendradarbiavimą; atliekų tvarkytojai parenkami vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir sąžiningos konkurencijos principu.

94^1. Atliekų tvarkytojų teisės, pareigos, atsakomybė ir organizaciniai aspektai nustatomi Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. 63-2065; 2004, Nr. 68-2381), regioniniuose ir savivaldybių atliekų tvarkymo planuose, savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklėse, sutartyse su atliekų tvarkymo įmonėmis.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

95. *Neteko galios nuo 2010-12-15*
Punkto naikinimas:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin. 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

96. Siekiant užtikrinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir prieinamumą, šios paslaugos kaina komunalinių atliekų turėtojui neturi priklausyti nuo atliekų turėtojo nutolimo nuo regioninių atliekų tvarkymo infrastruktūros objektų. Viename atliekų tvarkymo regione visiems komunalinių atliekų turėtojams turėtų būti vienoda atliekų tvarkymo kaina už tokį patį tvarkomų atliekų kiekį ir tokią pačią teikiamos paslaugos kokybę.

97. Siekdamos gerinti tam tikrų atliekų srautų surinkimą ir mažinti komunalinių atliekų tvarkymo savivaldybių valdomose sistemose išlaidas, savivaldybės turi glaudžiai bendradarbiauti su gamintojais ir importuotojais (arba jiems atstovaujančiomis licencijuotomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis), kurie pagal gamintojo atsakomybės principą turi organizuoti ir (ar) finansuoti gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymą, kad būtų įvykdytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo užduotys.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

98. Kad būtų sukurta efektyviai veikianti komunalinių atliekų tvarkymo sistema, savivaldybės turi į savivaldybių atliekų tvarkymo planus įtraukti ir vykdyti šias užduotis:

98.1. atsižvelgdamos į tai, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslauga yra viešoji paslauga, iki 2009 metų užtikrinti, kad ji būtų visuotinė, geros kokybės, prieinama (įperkama) ir atitiktų aplinkos apsaugos, techninius-ekonominius ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Visuotinumo principas laikomas užtikrintu, kai viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga teikiama ne mažiau kaip 95 procentams savivaldybės teritorijos asmenų, kuriems toje teritorijoje

nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai (išskyrus žemės sklypus be pastatų) ar kurie kitu pagrindu teisėtai valdo ar naudoja šiuos objektus;

98.2. siekdamos užtikrinti antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalo) rūšiavimo galimybę ir priemones visiems komunalinių atliekų turėtojams:

98.2.1. parengti ir (ar) patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas ir užtikrinti, kad iki 2008 metų būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti, pagal šiuos minimalius reikalavimus:

98.2.1.1. įrengti didžiųjų miestų savivaldybių (Alytaus, Klaipėdos, Kauno, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus) gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 600 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose;

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

98.2.1.2. kitų šio Plano 98.2.1.1 punkte nepaminėtų savivaldybių gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 800 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose;

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

98.2.1.3. savivaldybių gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokio kvartalo ar bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams (bendrijų nariams) patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose;

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

98.2.1.4. atskirai rinkti antrines žaliavas (esančias komunalinėse atliekose) iš įmonių, įstaigų ir organizacijų į specialius konteinerius ir (arba) naudojant kitas surinkimo priemones;

98.2.2. pastatyti specialius konteinerius, skirtus antrinėms žaliavoms surinkti viešosiose vietose, kuriose dėl dažno gyventojų lankymosi ir aptarnavimo specifikos susidaro daug antrinių žaliavų, taip pat laikinuosius specialius konteinerius viešųjų renginių metu. Konteineriai ir jų pastatymo vietos turi būti estetiški ir patogūs lankytojams, atitikti visuomenės sveikatos saugos reikalavimus;

98.2.3. jeigu nėra techninių galimybių pastatyti specialių konteinerių arba jų naudojimas ekonomiškai netikslingas, taikyti kitas priemones ir būdus (pvz., antrinių žaliavų surinkimas specialiais maišais, antrinių žaliavų turėtojų apvažiavimas ar kita);

98.2.4. atsižvelgdamos į savivaldybių teritoriją ir atliekų tvarkymo specifiką ir faktinį konteinerių antrinėms žaliavoms surinkti poreikį, taikyti griežtesnius už nustatytuosius šio Plano 98.2.1 punkte specialių konteinerių, skirtų antrinėms žaliavoms surinkti, pastatymo reikalavimus.

Rekomenduojama savivaldybėms naudoti tokių spalvų antrinių žaliavų surinkimo konteinerius: popieriaus – mėlynus, plastiko ir kitų pakuočių – geltonus, stiklo – žalius. Naudojami konteineriai turi atitikti Europos Sąjungos ir kitus standartus, taikomus antrinių žaliavų surinkimo konteineriams;

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

98.3. iki 2009 metų užtikrinti, kad būtų įrengta ne mažiau kaip viena didelių gabaritų atliekų (baldų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų, pavojingų buitinių atliekų, antrinių žaliavų, biologiškai skaidžių atliekų) surinkimo aikštelė 50000 gyventojų,

tačiau ne mažiau kaip viena tokia aikštelė savivaldybės teritorijoje, taip pat šios atliekos surenkamos ir kitokiais būdais (pvz., apvažiuojant turėtojus). Atsižvelgdamos į savivaldybių teritorijų specifiką ir faktinį minėtų aikštelių įrengimo poreikį, savivaldybės gali taikyti griežtesnius didelių gabaritų atliekų aikštelių įrengimo reikalavimus. Didžiųjų miestų savivaldybių (Alytaus, Klaipėdos, Kauno, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus) gyventojams atstumas iki tokių aikštelių turėtų būti ne daugiau kaip 5 kilometrai, o kitų savivaldybių gyventojams – ne daugiau kaip 10 kilometrų;

98.4. iki 2013 metų užtikrinti, kad šalinamų komunalinių atliekų kiekis neviršytų 50 procentų susidariusių savivaldybės teritorijoje komunalinių atliekų per metus. Kitos susidariusios komunalinės atliekos turi būti perdirbtos ar kitaip panaudotos.

98.5. ne vėliau kaip nuo 2013 metų užtikrinti, kad sąvartynuose būtų šalinamos apdorotos, t. y. išrūšiavus likusios, netinkamos perdirbti ar kitaip naudoti, atliekos.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

98[1]. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane turi būti nustatyta, kad iki 2015 metų savivaldybės turi užtikrinti atskirų surinkimo sistemų sukūrimą (bent popieriaus ir kartono, metalo, plastiko ir stiklo) ir veiksmingą komunalinių atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą – taikyti diferencijuotas įmokas už nerūšiuotų komunalinių atliekų ir išrūšiuotų antrinių žaliavų (bent tokių kaip popierius ir kartonas, metalas, plastikas ir stiklas) surinkimą ir tvarkymą.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

98[2]. Siekiant įvykdyti Lietuvos Respublikai nustatytas komunalinių atliekų tvarkymo užduotis ir užtikrinti šio Plano įgyvendinimo tęstinumą, valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane turi būti nustatyta, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 procentų (vertinant atliekų kiekį) bent tokių komunalinių atliekų (įskaitant pakuočių atliekas) kaip popierius ir kartonas, metalas, plastikas ir stiklas ir kitos kilmės atliekų, jei šie atliekų srautai panašūs į namų ūkių atliekas, būtų paruošiama pakartotinai naudoti ir perdirbti.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

99. Tobulinant komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, numatoma baigti senų sąvartynų uždarymo ir rekultivavimo darbus, taip pat užtikrinti reikiamos atliekų surinkimo ir rūšiavimo infrastruktūros įrengimą. Pirmenybė bus skiriama biologiškai skaidžių atliekų tvarkymui (mechaninis-biologinis apdorojimas, biodujų gamyba, kompostavimas, kita), atskiram specifinių atliekų srautų surinkimui ir tvarkymui.

Komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

100. Biologiškai skaidžių atliekų irimo produktai daro didelį poveikį klimato kaitai, todėl šių atliekų tvarkymui turi būti skirta ypač daug dėmesio.

101. Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas turi užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos sudarytų:

101.1. iki 2010 metų – ne daugiau kaip 75 procentus 2000 metų biologiškai skaidžių komunalinių atliekų;

101.2. iki 2013 metų – ne daugiau kaip 50 procentų 2000 metų biologiškai skaidžių komunalinių atliekų.

102. Siekiant įvykdyti Lietuvos Respublikai nustatytas biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo užduotis ir užtikrinti šio Plano įgyvendinimo tęstinumą, tvirtinamame vėlesnių metų Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane turi būti nustatyta, kad iki 2020 metų

sąvartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos sudarytų ne daugiau kaip 35 procentus 2000 metų biologiškai skaidžių komunalinių atliekų.

102[1]. Siekiant sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų, į regioninius ir savivaldybių atliekų tvarkymo planus turi būti įtraukiamos ir vykdomos 6 priede nustatytos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartynuose mažinimo užduotys.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

103. Atskirai surinktos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos turi būti perdirbamos arba kitaip naudojamos.

104. Vykdydamos šio Plano 101 punkte nustatytas užduotis, savivaldybės, atsižvelgdamos į kiekvieno regiono specifiką ir regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo taip organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kad:

104.1. „žaliosios atliekos“, t. y. sodų, parkų ir želdynų tvarkymo biologinės atliekos, būtų atskirai surenkamos ir apdorojamos kompostavimo įrenginiuose. Turi būti skatinamas ir individualus „žaliųjų atliekų“ kompostavimas;

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

104.2. iki 2010 metų būtų įdiegtas mechaninis biologinis apdorojimas arba atskiras komunalinių biologiškai skaidžių atliekų surinkimas ir šių atliekų apdorojimas;

104.3. atskirai surinktos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos būtų kompostuojamos, o gautas kompostas naudojamas įvairioms reikmėms;

104.4. biodujos būtų išgaunamos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų anaerobinio pūdymo įrenginiuose ir toliau naudojamos;

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

104.5. biologinės atliekos iš viešbučių, motelių, restoranų, viešojo maitinimo įstaigų (švietimo įstaigų ir kt.) būtų surenkamos atskirai ir perdirbamos (pvz., kompostuojant) ar kitaip naudojamos (pvz., biodujų gamybai) aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, laikantis atliekų hierarchijos;

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

105. Komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo sistemos turi būti kuriamos pirmenybę teikiant atskiram šių atliekų surinkimui ir kompostavimui arba biodujų gamybai ir likutinio substrato kompostavimui ir (ar) naudojimui.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

106. Kad būtų įdiegta komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo sistema:

106.1. apskritys ir savivaldybės privalo ne vėliau kaip iki 2008 metų vidurio, atsižvelgdamos į regionų bendradarbiavimo galimybes, atitinkamai papildyti regioninius ir savivaldybių atliekų tvarkymo planus ir savivaldybių atliekų tvarkymo taisykles, taip užtikrindamos mechaninio biologinio apdorojimo arba atskiro komunalinių biologiškai skaidžių atliekų surinkimo ir šių atliekų apdorojimo įdiegimą iki 2010 metų;

106.2. savivaldybės:

106.2.1. turi informuoti visuomenę apie savivaldybės teritorijoje numatomą komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo būdą, taip pat skatinti individualų šių atliekų kompostavimą susidarymo vietoje;

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

106.2.2. iki 2010 metų, atsižvelgdamos į regionų bendradarbiavimo galimybes, privalo užtikrinti, kad kiekviename atliekų tvarkymo regione būtų sudarytos sąlygos apdoroti (kompostuoti ir (ar) anaerobiškai pūdyti) komunalines biologiškai skaidžias atliekas.

107. Diegiant komunalinių biologiškai skaidžių atliekų apdorojimo pajėgumus, nurodytus šio Plano 106.2.2 punkte, savivaldybėms rekomenduojama atsižvelgti į kuriamus komunalinių nuotekų valymo dumblo tvarkymo pajėgumus ir jų teritorijose esančių įmonių, kuriose susidaro ūkinės komercinės veiklos biologiškai skaidžių gamybos atliekų, galimybes įsilieti į kuriamas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo sistemas. Savivaldybės, planuodamos ir organizuodamos atliekų tvarkymo įrenginių statybą, turėtų įvertinti galimybes komunalines biologiškai skaidžias atliekas tvarkyti kartu su nuotekų dumblu ir kitos ūkinės veiklos metu susidarančiomis atliekomis esamuose ir (ar) kitų subjektų planuojamuose diegti atliekų apdorojimo įrenginiuose.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

107^1. Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai sukuriant biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūrą ir (ar) atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumus numatyta skirti ne mažiau kaip 450 mln. litų 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšų.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

107^2. Rengiami komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo projektai, kuriuose numatytos įgyvendinti veiklos rūšys padės diegti ir plėtoti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų surinkimą iš viešojo maitinimo įstaigų, sodų, parkų, želdynų ir kitų vietų, skatins individualų šių atliekų kompostavimą.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

107^3. Komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros sprendiniai turi būti numatyti regioniniuose ir savivaldybių atliekų tvarkymo planuose.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Komunalinių atliekų naudojimas energijai gauti

108. Išrūšiavus likusios, netinkamos perdirbti ir turinčios energetinę vertę komunalinės atliekos, kurių energetinio naudingumo koeficientas, apskaičiuotas pagal energetinio naudingumo formulę, lygus arba didesnis negu 0,65, turi būti naudojamos energijai gauti.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

108^1. Energetinis naudingumas apskaičiuojamas pagal formulę:

Energetinis naudingumas = (Ep-((Ef+Ei))/(0,97*(Ew+Ef)), kur:

Ep – metinis energijos, pagamintos kaip šiluma ar elektra, kiekis. Jis apskaičiuojamas energijos, pagamintos kaip elektra, kiekį padauginus iš 2,6, o šilumą, pagamintą komerciniam naudojimui, padauginus iš 1,1 (GJ per metus);

Ef – metinis energijos kiekis, patiektas į sistemą naudojant kuro rūšis, kurias naudojant gaminamas garas (GJ per metus);

Ew – metinis energijos kiekis apdorotose atliekose, apskaičiuotas taikant mažiausią bendrą atliekų kaloringumo vertę (GJ per metus);

Ei – metinis importuojamos energijos kiekis, neskaitant Ew ir Ef (GJ per metus);

0,97 – veiksnys, kuriuo atsižvelgiama į energijos nuostolius dėl dugno pelenų ir spinduliavimo.

Papildyta punktu:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

109. Planuojant naudoti šio Plano 108 punkte nurodytas atliekas energijai gauti, vadovaujamasi Nacionalinės energetikos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. X-1046 (Žin., 2007, Nr. 11-430), ir Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008–2012 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1442 (Žin., 2008, Nr. 4-131), nuostatomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

110. Savivaldybėms rekomenduojama įgyvendinant energijos gavimo iš atliekų projektus skatinti privačias investicijas į šią veiklą.

Gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo sistema

111. Gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kurias turi įgyvendinti ūkio subjektai, turintys taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus tvarkyti atliekas ir (ar) kurių veiklos metu susidarančios atliekos nėra komunalinės atliekos, todėl negali būti surenkamos ir tvarkomos savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose.

112. Gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo sistema apima šiuos atliekų srautus:

112.1. gamybos atliekas, įskaitant:

112.1.1. pavojingas atliekas;

112.1.2. biologiškai skaidžias atliekas;

112.2. statybines atliekas;

112.3. medicinines atliekas;

112.4. nuotekų dumblą.

Gamybos atliekų tvarkymas

113. Užtikrinti, kad gamybos atliekos būtų sutvarkytos, – ūkio subjektų pareiga, atliekama laikantis bendrųjų atliekų tvarkymo sistemos reikalavimų ir principų, bendradarbiaujant su savivaldybių organizuojamomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis. Įmonių veiksmus diegiant gamybos atliekų tvarkymo pajėgumus pagal kompetenciją koordinuoja Ūkio ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir Žemės ūkio ministerija. Aplinkos ministerija reglamentuoja ir administruoja visų atliekų tvarkymą, kontroliuoja nustatytųjų reikalavimų įgyvendinimą, ieško valstybės institucijų parengtų atliekų tvarkymo projektų papildomų finansavimo šaltinių.

114. Gamybos atliekų tvarkymą valstybės mastu reguliuoja aplinkos apsaugos ir kiti normatyviniai dokumentai, specifinių atliekų srautų tvarkymo taisyklės, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, atliekų naudojimo ar šalinimo techniniai reglamentai.

115. Turi būti sudarytos galimybės gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekas, kurių neįmanoma perdirbti ar kitaip naudoti ir kurios atitinka Europos Sąjungos ir nacionaliniuose teisės aktuose nustatytus atliekų, priimtinų į nepavojingų atliekų sąvartynus, kriterijus ir ribines vertes, šalinti nepavojingų atliekų sąvartynuose.

116. Pavojingos gamybos atliekos tvarkomos vadovaujantis bendraisiais atliekų tvarkymo principais ir išimtinai pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimais. Pavojingų atliekų tvarkymo tikslus, uždavinius ir jų įgyvendinimo priemones nustato Valstybinė pavojingų atliekų tvarkymo 2006–2008 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 19 (Žin., 2006, Nr. 5-145). Turi būti rengiama analogiška tolesnio laikotarpio programa.

117. Gamybos atliekų tvarkymą įmonės turi organizuoti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose ir atliekų naudojimo ar šalinimo techniniuose reglamentuose nustatyta tvarka. Įmonės turi mažinti gamybos atliekų susidarymą, rengdamos gamtos išteklių taupymo ir atliekų

mažinimo planus, diegdamos švaresnės gamybos principus ir mažaatliekes technologijas. Ūkio subjektai turi siekti, kad kuo daugiau gamybos atliekų būtų perdirbama.

118. Įmonės, kurios neprivalo gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų, gamybos ir (ar) kitų ūkio subjektų vykdomos veiklos atliekų tvarkymą turi organizuoti laikydamosi atliekų tvarkymo prioritetų, aplinkos apsaugos ir kitų teisės aktų reikalavimų, pasinaudodamos savivaldybių organizuojamomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis ar bendradarbiaudamos su kitais teisėtai veikiančiais atliekų tvarkytojais.

119. Šalutiniai gyvūninės kilmės produktai turi būti tvarkomi pagal šiems produktams nustatytus reikalavimus.

120. Įmonės, kurių ūkinėje komercinėje veikloje susidaro biologiškai skaidžios gamybos atliekos, įskaitant viešojo maitinimo ir kitose įstaigose susidarančias maisto ruošimo atliekas, netinkamus vartoti maisto produktus, privalo jas atskirti ir nemaišyti su kitomis atliekomis.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

121. Biologiškai skaidžios gamybos atliekos turi būti perdirbamos arba kitaip naudojamos, jeigu tai techniškai įmanoma.

122. Biologiškai skaidžių gamybos atliekų tvarkymo sistemos turi būti kuriamos pirmenybę teikiant atskiram šių atliekų surinkimui ir kompostavimui arba biodujų gamybai ir likutinio substrato kompostavimui ir (ar) naudojimui.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

123. Įmonėms, neturinčioms galimybių tvarkyti ūkinėje komercinėje veikloje susidarančių biologiškai skaidžių gamybos atliekų, rekomenduojama tarpusavyje bendradarbiauti kuriant komunalinių biologiškai skaidžių atliekų ir komunalinių nuotekų valymo dumblo tvarkymo sistemas ir naudotis sukurtais šių atliekų tvarkymo pajėgumais.

Statybinių atliekų tvarkymas

124. Statybinių atliekų sparčiai gausėja. Daugiausia jų susidaro statinius griaunant, mažiau – rekonstruojant, remontuojant ir statant.

125. Statybinių atliekų susidarymas ir tvarkymas turi būti planuojami per projektavimo etapą. Statytojai (užsakovai), rangovai, statinio projektuotojai ir kiti statybos dalyviai turi priimti sprendimus statinių projektavimo, statybos metu ir imtis šių statybos atliekų prevencijos priemonių:

125.1. vengti statybinių atliekų susidarymo;

125.2. kuo mažiau naudoti aplinkai pavojingų medžiagų turinčių statybos produktų;

125.3. naudoti selektyvaus griovimo būdą;

125.4. naudoti statybos metu susidarančias pakartotiniam naudojimui tinkamas konstrukcijas (medžiagas).

126. Susidariusios statybinės atliekos turi būti perdirbamos, o gauti produktai ir medžiagos naudojami įvairioms statybos reikmėms. Organizuojant viešuosius pirkimus turi būti skatinamas statybos produktų, gautų perdirbus statybines atliekas, naudojimas.

126^{1}. Siekiant įvykdyti Lietuvos Respublikai nustatytas statybinių atliekų tvarkymo užduotis ir užtikrinti šio Plano įgyvendinimo tęstinumą, valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plane turi būti nustatyta, kad iki 2020 metų mažiausiai 70 procentų (vertinant atliekų kiekį) nepavojingųjų statybos ir griovimo atliekų, išskyrus atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje (gruntas ir akmenys, nenurodyti 17 05 03 kategorijoje) nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas, būtų paruošiama pakartotinai naudoti, perdirbti ir kitaip naudoti, įskaitant užpildymo veiklos rūšis, naudojant atliekas vietoj kitų medžiagų.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Medicininių atliekų tvarkymas

127. Plėtojant sveikatos priežiūros paslaugas ir naudojant vis daugiau vienkartinių ligonių priežiūros priemonių, daugėja medicininių atliekų, todėl būtina sukurti jų tvarkymo sistemą, užtikrinančią, kad šios atliekos būtų sutvarkomos saugiai, nekeliant pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai. Netinkamai tvarkomos infekuotos atliekos gali būti užkrečiamųjų ligų (pvz., ŽIV, hepatitų, stabligės ir kitų) perdavimo šaltinis.

128. Už medicininių atliekų surinkimą, rūšiavimą, pakavimą, ženklinimą, apskaitą, saugojimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams atsako šių atliekų turėtojai, kurie pagal principą „teršėjas moka“ turi padengti medicininių atliekų tvarkymo išlaidas.

129. Medicininių atliekų tvarkymo reikalavimus sveikatos priežiūros įstaigose nustato Lietuvos higienos norma HN 66:2008 „Medicininių atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro 2008 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. V-117 (Žin., 2008, Nr. 22-822). Siekiant patobulinti medicininių atliekų tvarkymo sveikatos priežiūros įstaigose sistemą, parengta Medicininių atliekų tvarkymo sveikatos priežiūros įstaigose 2009–2011 metų programa, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. V-130 (Žin., 2009, Nr. 23-923).

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

130. Infekuotos medicininės atliekos priskiriamos pavojingoms atliekoms ir turi būti tvarkomos laikantis pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimų.

131. Medicininių atliekų nukenksminimas autoklavuose, mikrobangų krosnelėse ar apdorojant cheminėmis dezinfekcijos medžiagomis – tik tarpiniai metodai, palengvinantys jų saugojimą ir vežimą, tačiau iki galo neišsprendžiantys šių atliekų saugaus šalinimo problemos. Saugiausias medicininių atliekų tvarkymo būdas – deginimas teisės aktų reikalavimus atitinkančiuose atliekų deginimo įrenginiuose.

132. Nukenksmintos medicininės atliekos turi būti surenkamos atskirai, nemaišomos su komunalinėmis atliekomis ir šalinamos – deginamos teisės aktų reikalavimus atitinkančiuose atliekų deginimo įrenginiuose. Tik neturint galimybių šias atliekas deginti, nukenksmintos medicininės atliekos gali būti šalinamos sąvartynuose, jeigu jos atitinka Europos Sąjungos ir Lietuvos teisės aktuose nustatytus atliekų priėmimo į sąvartynus kriterijus ir ribines vertes.

133. Nukenksminamų cheminės dezinfekcijos būdu infekuotų medicininių atliekų pavojus pasikeičia iš infekcinio į cheminį. Kadangi šis medicininių atliekų tvarkymo būdas gali kelti grėsmę aplinkai ir žmonių sveikatai, sunkina tolesnį nukenksmintų atliekų tvarkymą, sveikatos priežiūros įstaigose jo palaipsniui turi būti atsisakyta.

134. Viena medicininių atliekų grupė – farmacinės atliekos. Didžiuma farmacinių atliekų pavojingos, todėl turi būti surenkamos atskirai ir tvarkomos vadovaujantis atliekų tvarkymo ir išimtinai pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimais, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai. Pavojingos farmacinės atliekos turi būti deginamos specializuotuose medicininių ar pavojingų atliekų deginimo įrenginiuose. Farmacinės atliekos iš gyventojų surenkamos per visuomenės vaistines.

Nuotekų dumblo tvarkymas

135. Plečiant miestuose ir kitose urbanizuotose teritorijose susidarančių nuotekų surinkimo sistemas ir didinant nuotekų valymo efektyvumą, nuotekų valymo metu susidarančio dumblo palaipsniui daugėja, tačiau dėl griežtėjančių pavojingų medžiagų išleidimo į kanalizacijos tinklus reikalavimų ir geresnės taršos kontrolės ateityje nuotekų dumblo kokybė gerės.

136. Nuotekų valymo metu susidarančio dumblo tinkamą tvarkymą turi užtikrinti šio dumblo turėtojai. Komunalinių nuotekų valymo metu susidarančio dumblo šalinimas sąvartynuose, dumblo aikštelėse ar kitokiose talpyklose turi būti nutrauktas ne vėliau kaip iki 2013 metų.

137. Siekiant sukurti ekonomiškai efektyvią komunalinių nuotekų valymo metu susidarančio dumblo tvarkymo sistemą, savivaldybės ir viešieji vandens tiekėjai skatinami bendradarbiauti ir kurti regionines komunalinių nuotekų dumblo tvarkymo sistemas. Regioninėms dumblo tvarkymo sistemoms kurti gali būti skiriama Europos Sąjungos ir valstybės finansinė parama.

138. Pasirenkant nuotekų valymo metu susidarančio dumblo, kurio didžiąją dalį sudaro organinės medžiagos, tvarkymo būdus, turi būti siekiama naudoti dumblo energetinį potencialą ir jame esančias maistines medžiagas. Komunalinių nuotekų tvarkymo sistemų valdytojai turi organizuoti nuotekų užterštumo kontrolę ir pirminį dumblo apdorojimą taip, kad susidarantis dumblas būtų tinkamas kuo įvairiau ir saugiau naudoti.

Gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimas

139. Vadovaujamasi gamintojo atsakomybės principu, pagal kurį gamintojams ir importuotojams teisės aktuose įtvirtinama atsakomybė už jų vidaus rinkai patiektų gaminių ir pakuočių poveikį aplinkai per visą būvio ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo, įskaitant:

139.1. gaminių ir pakuočių atliekų surinkimo, vežimo, perdirbimo, naudojimo ir šalinimo sistemos organizavimą ir (ar) finansavimą;

139.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įgyvendinimą;

139.3. informacijos apie gaminius, pakuotes ir jų atliekų tvarkymą teikimą šių gaminių naudotojams ir atliekų tvarkytojams;

139.4. grąžinamų produktų ir juos panaudojus susidarančių atliekų priėmimą, tvarkymą ir finansinę atsakomybę už tokią veiklą.

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

140. Gamintojo atsakomybės principas taikomas tvarkant šiuos atliekų srautus:

140.1. pakuočių;

140.2. apmokestinamųjų gaminių (padangos, akumuliatoriai, baterijos, vidaus degimo variklių degalų, tepalų, įsiurbimo oro filtrai, automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai);

140.3. elektros ir elektroninės įrangos;

140.4. eksploatuoti netinkamų transporto priemonių;

140.5. alyvų.

140^1. Siekiant sustiprinti atliekų prevenciją, pakartotinį naudojimą, perdirbimą ir kitokį naudojimą, fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie užsiima produktų kūrimu, gamyba, importu, apdirbimu, pardavimu, gali būti nustatoma didesnė gamintojo atsakomybė, papildomai taikant šias priemones:

140^1.1. informacijos, kiek produktą galima pakartotinai naudoti ir perdirbti, teikimas;

140^1.2. techniškai patvarių, tinkamų daugkartiniam naudojimui produktų, kurie tapę atliekomis gali būti visuomenės sveikatai ir aplinkai saugiu būdu naudojami arba šalinami, kūrimas (projektavimas), gamyba, patiekimas rinkai.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

140^2. Taikant 140^1 punkte nustatytas priemones ir užtikrinant tinkamą vidaus rinkos funkcionavimą, atsižvelgiama į technines galimybes, ekonominį gyvybingumą, poveikį visuomenės sveikatai ir aplinkai.

Papildyta punktu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

141. Gamintojo atsakomybės principu pagrįstą atliekų, esančių komunalinių atliekų sraute (pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos atliekų), surinkimą organizuoja savivaldybės dalyvaujant

gamintojams ir importuotojams. Komunalinių atliekų sraute esančių gaminių ir pakuočių atliekų turėtojai – fiziniai asmenys turi naudotis savivaldybių organizuojamomis šių atliekų tvarkymo (surinkimo, rūšiavimo ir kita) sistemomis. Gamintojai ir importuotojai, įgyvendindami gamintojo atsakomybės principą, turi naudotis savivaldybių organizuojamomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis (pvz., didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės, atliekų rūšiavimo konteineriai, kitos priemonės) ir, siekdami įgyvendinti nustatytas užduotis ir organizuoti visų susidariusių gaminių ir pakuočių atliekų sutvarkymą, gali taikyti papildomas priemones (pvz., organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą platinimo vietose).

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

142. Įmonės, įstaigos, organizacijos jų veiklos komunalinėms atliekoms surinkti turi naudotis savivaldybių organizuojamomis komunalinių atliekų surinkimo sistemomis arba pačios užtikrinti jų surinkimą ir tvarkymą. Kitų jų veiklos atliekų surinkimą ir tvarkymą šie atliekų turėtojai turi užtikrinti patys.

143. Gamybos ir kitos ūkinės veiklos pakuočių, apmokestinamųjų gaminių, elektros ir elektroninės įrangos, alyvos atliekų, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimą turi užtikrinti šių atliekų turėtojas ir (ar) gamintojai ir importuotojai, įgyvendindami gamintojo atsakomybės principą.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

144. Kuriant gamintojo atsakomybės principu pagrįstą gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo sistemą, taikomos šios ekonominės priemonės: mokestis už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekomis, administracinė atsakomybė, kitos įstatymų nustatytos priemonės.

Pakuočių atliekų tvarkymas

145. Pakuočių atliekos sudaro didelę atliekų (taip pat komunalinių) dalį, o ekonominio augimo sąlygomis jų gausėja. Siekiant mažinti sąvartynuose šalinamų pakuočių atliekų, sukurti efektyvią pakuočių atliekų tvarkymo sistemą, įvykdyti jų perdirbimo ir (ar) kitokio naudojimo užduotis, būtina nustatyti ir įgyvendinti pakuočių atliekų prevencijos priemones, diegti pirminį šių atliekų rūšiavimą.

146. Gaminant pakuotes ir (ar) pasirenkant jas gaminiams pakuoti, rekomenduojama atsižvelgti į jų poveikį aplinkai ir teikti pirmenybę mažiausią žalą aplinkai darančioms pakuotėms. Siekdamos užtikrinti pakuočių atliekų prevenciją, daug pakuočių naudojančios įmonės turi rengti pakuočių atliekų prevencijos planus, gaminius pakuoti į pakuotes, gaminamas pagal Europos darniuosius standartus, nustatančius pagrindinius pakuočių gamybos reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

146^1. Siekiant nustatyti, kokios pakuotės naudojamos Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų produktų pakavimui, vengti pakuočių, pagamintų iš netinkamų perdirbti medžiagų, gamybos ir naudojimo, diegiamas pakuočių registras, į kurį turės būti įrašomos visos Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamos pakuotės, kaupiami duomenys apie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų pakuočių sudėtį, svorį, kitas pakuočių kokybines charakteristikas, šių pakuočių ir jų atliekų tvarkymo būdus. Remiantis pakuočių registro duomenimis, pakuočių, pagamintų iš netinkamų perdirbti medžiagų, naudojimas gali būti ribojamas ar draudžiamas.

Papildyta punktu:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

147. Kurdami efektyvią pakuočių atliekų tvarkymo sistemą, gamintojai ir importuotojai, jiems atstovaujančios licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos turi bendradarbiauti su

savivaldybėmis pakuočių atliekų surinkimo finansavimo, šių atliekų surinkimo infrastruktūros sukūrimo ir (ar) plėtros, visuomenės informavimo apie atliekų tvarkymą klausimais.
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

148. Pakuočių atliekų surinkimo ir tvarkymo sistema turi būti organizuota taip, kad:

148.1. iki 2009 metų pabaigos būtų sudarytos organizacinės ir (ar) techninės sąlygos kasmet surinkti ir perdirbti (išvežti/eksportuoti perdirbti) ne mažiau kaip 50 procentų pakuočių atliekų ir panaudoti (išvežti/eksportuoti panaudoti) ne mažiau kaip 52 procentus pakuočių atliekų, skaičiuojant pagal išleistą į vidaus rinką pakuočių kiekį;

148.2. iki 2012 metų pabaigos būtų sudarytos organizacinės ir (ar) techninės sąlygos kasmet surinkti ir perdirbti (išvežti / eksportuoti perdirbti) 55–80 procentų pakuočių atliekų, skaičiuojant pagal išleistą į vidaus rinką pakuočių kiekį, atitinkamai pagal šias pakuočių medžiagas:
Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

148.2.1. stiklinių – ne mažiau kaip 60 procentų;

148.2.2. popierinių ir kartoninių – ne mažiau kaip 60 procentų;

148.2.3. plastikinių – ne mažiau kaip 22,5 procento, skaičiuojant tik medžiagą, kuri vėl perdirbama į plastikus;

148.2.4. metalinių – ne mažiau kaip 50 procentų;

148.2.5. medinių – ne mažiau kaip 15 procentų;

148.3. iki 2012 metų pabaigos būtų sudarytos organizacinės ir (ar) techninės sąlygos kasmet surinkti ir panaudoti ne mažiau kaip 60 procentų pakuočių atliekų, skaičiuojant pagal išleistą į vidaus rinką pakuočių kiekį.

149. Įvertinus gamintojo atsakomybės principu pagrįstos pakuočių atliekų tvarkymo sistemos įgyvendinimo rezultatus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1168 „Dėl apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo 2007–2012 metų užduočių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 130-4897) nustatytų pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo 2007–2012 metų užduočių vykdymą, gali būti imtasi papildomų teisinių, ekonominių ir administracinių priemonių pakuočių atliekų iš komunalinių atliekų srauto surinkimui gerinti, svarstoma privalomojo užstato už pakuotes nustatymo galimybė.

Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas

150. Sparčiai gausėja elektros ir elektroninės įrangos atliekų, kurių medžiagos ir dalys gali būti naudojamos pakartotinai, perdirbamos ar kitaip naudojamos, o šiose atliekose esančios pavojingos medžiagos turi būti atskiriamos ir tvarkomos vadovaujantis atliekų tvarkymo reikalavimais, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

151. Siekiant užtikrinti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą, reikia:

151.1. projektuoti, gaminti ir importuoti tokią elektros ir elektroninę įrangą, kad jos atliekose esančias medžiagas ir dalis būtų galima išardyti ir naudoti pakartotinai, o atliekas naudoti ir (ar) perdirbti. Tam rekomenduojama taikyti ekologinį projektavimą;

151.2. kuo daugiau elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkti ir panaudoti, taip pat pakartotinai panaudoti ir (ar) perdirbti šiose atliekose esančias dalis ir medžiagas;

151.3. užtikrinti, kad visi elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai organizuotų ir finansuotų elektros ir elektroninės įrangos, išleistos į rinką po 2005 m. rugpjūčio 13 d., ir elektros ir elektroninės įrangos, išleistos į rinką iki 2005 m. rugpjūčio 13 d., atliekų tvarkymą (nuo surinkimo iki saugaus šalinimo), įvykdytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo ir tvarkymo užduotis.

152. Buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimas ir tolesnis tvarkymas organizuojamas taip, kad nuo 2008 metų šios įrangos atliekų būtų surenkama ne mažiau kaip 4 kilogramai vienam gyventojui per metus. Gamintojai ir importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą turi patys arba per jiems atstovaujančias licencijuotas gamintojų ir

importuotojų organizacijas finansuoti buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą ir saugų sutvarkymą.

153. Ne buityje, o gamybos ir kitoje ūkinėje veikloje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos, išleistos į vidaus rinką po 2005 m. rugpjūčio 13 d., atliekų surinkimą ir tvarkymą organizuoja ir finansuoja elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai. Elektros ir elektroninės įrangos, išleistos į vidaus rinką iki 2005 m. rugpjūčio 13 d., atliekų tvarkymą organizuoja ir finansuoja šių atliekų turėtojai arba tam tikrais įstatymų nustatytais atvejais – gamintojai ir (ar) importuotojai.

154. Elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai privalo užtikrinti, kad nuo 2008 metų iš elektros ir elektroninės įrangos atliekų turėtojų surinktų atliekų naudojimas, atliekose esančių dalių ir medžiagų pakartotinis naudojimas ir (ar) perdirbimas užtikrintų šių užduočių įvykdymą:

Elektros ir elektroninės įrangos kategorijos	Elektros ir elektroninės įrangos atliekų naudojimas (pagal vieno prietaiso vidutinį svorį), procentais	Elektros ir elektroninės įrangos atliekose esančių dalių ir medžiagų pakartotinis naudojimas ir (ar) perdirbimas (pagal vieno prietaiso vidutinį svorį), procentais
1 kategorija (stambūs namų apyvokos prietaisai) 10 kategorija (automatiniai daiktų išdavimo įtaisai)	80	75
3 kategorija (informacinių technologijų ir telekomunikacijų įranga) 4 kategorija (vartojimo įranga)	75	65
2 kategorija (smulkūs namų apyvokos prietaisai) 5 kategorija (apšvietimo įranga, išskyrus dujošvytes lempas) 6 kategorija (elektros ir elektroniniai įrankiai, išskyrus stambius stacionariuosius pramoninius prietaisus) 7 kategorija (žaislai, laisvalaikio ir sporto įranga) 9 kategorija (stebėsenos ir kontrolės prietaisai)	70	50
Dujošvytės lempos	–	80

155. Jeigu elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai neužtikrintų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo, kad būtų įvykdytos nustatytos užduotys, turėtų būti svarstoma galimybė įvesti mokestį už aplinkos teršimą elektros ir elektroninės įrangos atliekomis arba taikomos kitos teisinės ar ekonominės priemonės.

Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir transporto priemonių dalių tvarkymas

156. Atliekų tvarkymo įstatyme apibrėžtų transporto priemonių (toliau vadinama – transporto priemonės) gamintojai ir importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą turi patys arba per jiems atstovaujančias licencijuotas gamintojų ir importuotojų organizacijas imtis visų priemonių, užtikrinančių šių surinktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių perdirbimą ar kitokį naudojimą, kad būtų įvykdytos šios užduotys:

156.1. pakartotinio naudojimo ir naudojimo procentas (pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį) – 85;

156.2. pakartotinio naudojimo ir perdirbimo procentas (pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį) – 80.

157. Siekiant įvykdyti Lietuvos Respublikai nustatytas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo užduotis ir užtikrinti šio Plano įgyvendinimo tęstinumą, tvirtinamame vėlesnių metų Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane turi būti nustatyta, kad nuo 2015 m. sausio 1 d. vykdomos šios užduotys:

157.1. pakartotinio naudojimo ir naudojimo procentas (pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį) – 95;

157.2. pakartotinio naudojimo ir perdirbimo procentas (pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį) – 85.

158. Transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai turi sukurti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo sistemą taip, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui atiduoti tvarkyti eksploatuoti netinkamą transporto priemonę, užtikrintas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo vietų įrengimas (ne mažiau kaip viena eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo vieta kiekvienoje apskrityje) ir suorganizuotas į šias priėmimo vietas pristatytų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių perdavimas turinčiam teisę tvarkyti eksploatuoti netinkamas transporto priemones atliekų tvarkytojui.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

158[1]. Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir, kiek tai techniškai įmanoma, naudotų dalių, išimtų remontuojant keleivines transporto priemones, tvarkymo sistemos turėtų užtikrinti efektyvų eksploatuoti netinkamose transporto priemonėse esančių tinkamų naudoti dalių pakartotinį naudojimą, netinkamų naudoti dalių ir medžiagų atliekų naudojimą, visų pirma perdirbimą, nepažeidžiant aplinkos apsaugos ir transporto priemonių saugos reikalavimų. Naudotų dalių, išimtų remontuojant keleivines transporto priemones, surinkimą privalo užtikrinti transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą atliekančios įmonės.

Papildyta punktu:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

159. Transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai, jiems atstovaujančios licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos ir eksploatuoti netinkamas transporto priemones tvarkančios įmonės turėtų bendradarbiauti su savivaldybėmis, kad būtų pašalintos iš kiemų ir kitų teritorijų paliktos be priežiūros eksploatuoti netinkamos transporto priemonės.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

160. Transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai, jiems atstovaujančios licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos kartu su eksploatuoti netinkamas transporto priemones tvarkančiomis įmonėmis turi informuoti visuomenę apie eksploatuoti netinkamų transporto priemonių keliamą pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

161. Jeigu transporto priemonių gamintojai ir importuotojai nesiims priemonių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo sistemoms organizuoti, turėtų būti svarstoma galimybė įvesti mokestį už aplinkos teršimą eksploatuoti netinkamomis transporto priemonėmis ar nustatytos kitos teisinės ar ekonominės priemonės, užtikrinančios gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimą.

162. Už kitų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, nenurodytų Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (pvz., specialios paskirties transporto priemonės, motorinės triratės transporto priemonės su simetriškai išdėstytais ratais, kaimo ir agrarinio sektoriaus transporto priemonės ir kita) tvarkymą ir tvarkymo finansavimą atsako šių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių turėtojai.

163. Padangų, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrų, vidaus degimo variklių oro įsiurbimo filtrų, automobilių hidraulinių (tepalinių) amortizatorių gamintojai ir (ar) importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą privalo organizuoti šių gaminių atliekų, susidarančių eksploatuojant transporto priemones, surinkimą, perdirbimą ar kitokį naudojimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

164. Naudotų padangų, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrų, vidaus degimo variklių oro įsiurbimo filtrų, automobilių hidraulinių (tepalinių) amortizatorių atliekų tvarkymo sistema turi būti organizuota taip, kad asmuo – transporto priemonės turėtojas šias atliekas galėtų atiduoti nemokamai variklinių transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą atliekančioms įmonėms.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

165. *Neteko galios nuo 2010-12-15*

Punkto naikinimas:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin. 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Alyvos atliekų tvarkymas

166. Alyvos atliekos tvarkomos aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu vadovaujantis gamintojo atsakomybės principu, pagal kurį alyvų gamintojai ir importuotojai privalo:

166.1. organizuoti atskirą alyvos atliekų surinkimą iš transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą atliekančių įmonių ir perdavimą turinčiam teisę tvarkyti alyvos atliekas atliekų tvarkytojui;

166.2. užtikrinti, kad alyvos atliekos esant techninėms galimybėms būtų surenkamos atskirai ir apdorojamos vadovaujantis atliekų hierarchija;

166.3. informuoti visuomenę apie alyvos atliekų tvarkymo sistemas, netinkamo jų tvarkymo žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai;

166.4. vykdyti šias alyvos atliekų tvarkymo užduotis: nuo 2008 metų – regeneruoti, perdirbti ar kitaip naudoti (pvz., energijai, kurui, atitinkančiam skystojo kuro kokybės reikalavimus, gauti) ne mažiau kaip 30 procentų, o nuo 2012 metų – ne mažiau kaip 50 procentų alyvos atliekų (skaičiuojama nuo patiekto per metus rinkai alyvų kiekio);

166.5. finansuoti visas alyvos atliekų tvarkymo išlaidas (įskaitant surinkimą) atsižvelgiant į nustatytas jų tvarkymo užduotis.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

167. Kad būtų įvykdytos nustatytosios užduotys, turi būti tvarkomos visos tepimo ar pramoninės alyvos, kurios tapo netinkamos naudoti pagal pirminę paskirtį (iš jų ir netinkamos naudoti vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyvos, mineralinės tepimo alyvos, turbininės ir hidraulinės alyvos).

168. Jeigu alyvų gamintojai ir importuotojai nesiims priemonių alyvos atliekų tvarkymo sistemoms organizuoti, turėtų būti svarstoma galimybė įvesti mokestį už aplinkos teršimą alyvos atliekomis ar nustatytos kitos teisinės ar ekonominės priemonės, užtikrinančios gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymas

169. Vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimais, visų rūšių baterijų ir akumuliatorių, nesvarbu, kokia jų forma, tūris, svoris, medžiagų sudėtis ar naudojimo paskirtis, atliekos turi būti surenkamos atskirai ir kuo rečiau šalinamos kaip mišrios komunalinės atliekos.

170. Siekiant mažinti baterijų ir akumuliatorių atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai ir užtikrinti, kad šios atliekos būtų tvarkomos aplinkai saugiu būdu, o jose esančios medžiagos perdirbamos, reikia:

170.1. prietaisus, kuriems visą energiją ar jos dalį tiekia baterijos ar akumuliatoriai, projektuoti ir gaminti taip, kad baterijų ir akumuliatorių atliekas būtų lengva išimti;

170.2. kurti ir teikti rinkai baterijas ir akumuliatorius, kuriuose naudojamos mažiau taršios medžiagos, visų pirma galinčios pakeisti gyvsidabrį, kadmį ir šviną, arba naudojama mažiau pavojingų medžiagų.

171. Baterijų ir akumuliatorių atliekos tvarkomos vadovaujantis gamintojo atsakomybės principu. Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo:

171.1. organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo sistemas;

171.2. finansuoti visas baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo, įskaitant surinkimą, išlaidas;

171.3. užtikrinti, kad visos surinktos baterijų ir akumuliatorių atliekos būtų apdorojamos ir perdirbamos;

171.4. užtikrinti, kad nuo 2011 m. rugsėjo 6 d. būtų pasiekiamas toks surinktų baterijų ir akumuliatorių atliekų perdirbimo efektyvumas:

171.4.1. perdirbami 65 procentai švino – rūgštinių baterijų ir akumuliatorių atliekų pagal vidutinį švino – rūgštinių baterijų ir akumuliatorių svorį, įskaitant švino perdirbimą tiek, kiek tai techniškai įmanoma be pernelyg didelių išlaidų;

171.4.2. perdirbami 75 procentai nikelio – kadmio baterijų ir akumuliatorių atliekų pagal vidutinį nikelio – kadmio baterijų ir akumuliatorių svorį, įskaitant kadmio perdirbimą tiek, kiek tai techniškai įmanoma be pernelyg didelių išlaidų;

171.4.3. perdirbama 50 procentų kitų baterijų ir akumuliatorių atliekų pagal vidutinį kitų baterijų ir akumuliatorių svorį;

171.5. informuoti visuomenę apie baterijose ir akumuliatoriuose esančių medžiagų keliamą pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai, reikalavimą atskirti baterijų ir akumuliatorių atliekas nuo kitų atliekų, šių atliekų atskiro surinkimo sistemas.

172. Gamintojai ir importuotojai, jiems atstovaujančios licencijuotos gamintojų ir importuotojų organizacijos buityje susidarančių baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimui ir tvarkymui užtikrinti turi naudotis savivaldybių organizuojamomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis, ir (ar) siekdami įgyvendinti nustatytas užduotis ir organizuoti visų susidariusių baterijų ir akumuliatorių atliekų sutvarkymą, gali taikyti papildomas priemones (pvz., organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimą platinimo vietose).

Punkto pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

173. Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistema turi būti organizuota taip, kad nuo 2012 metų būtų surenkami 25 procentai nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų. Surinkimo procentas turi būti skaičiuojamas pagal einamaisiais kalendoriniais metais ir ankstesniais 2 kalendoriniais metais pateiktų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių svorio vidurkį.

174. Siekiant įvykdyti Lietuvos Respublikai nustatytas nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo užduotis ir užtikrinti šio Plano įgyvendinimo tęstinumą, tvirtinamame vėlesnių metų Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane turi būti nustatyta, kad nuo 2016 metų surenkami 45 procentai nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų.

VIII. PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

175. Šiame Plane nurodytų atliekų tvarkymo strateginių tikslų įgyvendinimas bus vertinamas pagal tokius kriterijus:

175.1. kiek gyventojų (pagal apskritis), gaus geros kokybės prieinamą viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą (procentais);

175.2. kiek įrengta Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančių regioninių sąvartynų, kokia sąvartynų statybų eiga;

175.3. kiek uždaryta aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančių sąvartynų (pagal apskritis);

175.4. kokie sukurti komunalinių nuotekų dumblo tvarkymo pajėgumai, palyginti su per metus susidarančiu tokio dumblo kiekiu (tonomis ir procentais);

175.5. kiek perdirbta ar kitaip panaudota komunalinių atliekų (tonomis, visų per metus susidariusių komunalinių atliekų procentais).

IX. PLANO ĮGYVENDINIMAS IR ATSKAITOMYBĖ

176. Aplinkos ministerija atsakinga už šio Plano ir jo įgyvendinimo priemonių vykdymo koordinavimą.

177. Šį Planą įgyvendina Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Žemės ūkio ministerija ir kitos institucijos pagal kompetenciją.

178. Šio Plano įgyvendinimo priemonės finansuojamos iš bendrųjų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, numatytų jas įgyvendinančioms institucijoms, taip pat Europos Sąjungos Sanglaudos fondo, 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos, bendrojo finansavimo, savivaldybių biudžetų ir kitų teisėtai gautų lėšų.

179. Privačios atliekų tvarkymo įmonės, taip pat įmonės, perdirbančios antrines žaliavas, remiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos programų lėšų, teikiamų projekto veiklai finansuoti ir kapitalui formuoti, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis ūkio ministro 2006 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 4-143 (Žin., 2006, Nr. 54-1966).

180. Šį Planą įgyvendinančios institucijos pasibaigus biudžetiniams metams iki kitų metų vasario 1 d. teikia Aplinkos ministerijai informaciją, kaip vykdomos šio Plano įgyvendinimo 2007–2013 metų priemonės ir kokių rezultatų pasiekta įgyvendinant atliekų tvarkymo strateginius tikslus (pagal 175 punkte nurodytus kriterijus).

181. Aplinkos ministerija kasmet teikdama Lietuvos Respublikos Vyriausybei metinę veiklos ataskaitą atsiskaito už šio Plano įgyvendinimą.

Priedo pakeitimai:
Nr. 1224, 2007-10-31, Žin., 2007, Nr. 122-5003 (2007-11-27), i. k. 1071100NUTA00001224

V

alstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano

1

priedas

VALSTYBINIO STRATEGINIO ATLIEKŲ TVARKYMO PLANO ĮGYVENDINIMO 2007–2013 METŲ PRIEMONĖS

Atliekų tvarkymo tikslai	Uždaviniai	Priemonės	Įvykdymo terminas	Vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Orientacinis lėšų poreikis, tūkst. litų
1. Skatinti atliekų prevenciją, perdirbimą ir kitokį naudojimą	1.1. Tobulinti ekonominį ir teisinį mechanizmą, skatinantį atliekas perdirbti ar kitaip naudoti, kad kuo mažiau jų būtų šalinama	1.1.1. Parengti projektus teisės aktų, skatinančių atliekų perdirbimą ir kitokį naudojimą atsižvelgiant į antrinių žaliavų paklausos kitimo tendencijas	2008 metai	Aplinkos ministerija	–	–
		1.1.2. Parengti aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymo Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 96-3051) pakeitimo projektą – papildyti taisykles draudimu sąvartynuose šalinti neapdorotas atliekas	2008 metai	Aplinkos ministerija	–	–
		1.1.3. Parengti atliekų hierarchijos taikymo studiją ir pasiūlymus, kaip atliekų hierarchiją taikyti praktiškai	2011–2012 metai	Aplinkos ministerija	–	–
	1.2. Skatinti atliekų prevenciją	1.2.1. Nustatyti išsamesnius gamtos išteklių taupymo ir atliekų mažinimo planų rengimo reikalavimus ir parengti jų taikymo rekomendacijas	2008 metai	Aplinkos ministerija	–	–

		1.2.2. Parengti ūkio ministro 2006 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. 4-143 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos programų lėšų projektų veiklai finansuoti, kapitalui formuoti ir subsidijoms administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 54-1966) pakeitimo projektą – papildyti taisykles priemonėmis, skatinančiomis mažaatliekių technologijų ir švaresnės gamybos projektų diegimą	2008 metai	Ūkio ministerija	–	–
		1.2.3. Parengti Kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonių įgyvendinimo taisyklių projektą – numatyti paramą atliekų prevencijai ir naudojimui	2008 metai	Žemės ūkio ministerija	–	–
		1.2.4. Parengti valstybinę atliekų prevencijos programą	2012–2013 metai	Aplinkos ministerija	–	–
	1.3. Skatinti produktų gamybą iš atliekų	1.3.1. Parengti atliekų naudojimo naujiems produktams gaminti ir šių produktų naudojimo įteisinimo galimybių studiją	2008 metai	Ūkio ministerija	–	–

	1.4. Skatinti produktų ir jų sudėtinių dalių paruošimą pakartotiniam naudojimui ir jų pakartotinį naudojimą	1.4.1. Išnagrinėti galimybes skatinti produktų ir jų sudėtinių dalių pakartotinį naudojimą ir taisymą, prireikus parengti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo priemonių ir (ar) kitų teisės aktų pakeitimo projektus – numatyti pakartotinio naudojimo skatinimo priemones	2011–2012 metai	Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija	–	–
2. Skatinti gamintojų ir importuotojų bendradarbiavimą vykdant atliekų tvarkymo užduotis	2.1. Sudaryti sąlygas stiprinti gamintojų ir importuotojų organizacijas	2.1.1. Parengti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016) ir Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo įstatymų projektus – stiprinti gamintojų ir importuotojų organizacijas	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–
3. Užtikrinti atliekų tvarkymo reikalavimų ir užduočių vykdymo kontrolę ir stebėseną	3.1. Tobulinti regioninių ir savivaldybių atliekų tvarkymo planų rengimo reikalavimus	3.1.1. Parengti aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 63-2065) pakeitimo projektą – nustatyti smulkesnę regioninių ir savivaldybių atliekų tvarkymo planų sudėtį	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–
	3.2. Užtikrinti savivaldybių atskaitomybę ir atsakomybę už užduočių komunalinių atliekų tvarkymo srityje vykdymą	3.2.1. Parengti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą – užtikrinti savivaldybių atskaitomybę ir atsakomybę už komunalinių atliekų tvarkymo užduočių vykdymą	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–

	3.3. Užtikrinti atliekų apskaitos duomenų patikimumą ir teikimą laiku, stiprinti atliekų tvarkymo kontrolę	3.3.1. Parengti aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. D1-657 „Dėl Pirminės atliekų apskaitos ataskaitos ir atliekų apskaitos ataskaitos duomenų surinkimo, apdorojimo ir ataskaitų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 184-6809) pakeitimo projektą	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–
		3.3.2. *Neteko galios nuo 2009-05-17*			Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	1000
		3.3.3Parengti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo įstatymo ar kitų su gamintojo atsakomybės principo įgyvendinimu susijusių teisės aktų pakeitimų projektus – sugriežtinti įmonių, tvarkančių alyvų, transporto priemonių, elektros ir elektroninės įrangos, apmokestinamųjų gaminių, pakuočių atliekas, atsakomybę ir atskaitomybę	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–
	3.4. Stiprinti gamintojų ir importuotojų organizacijų veiklos kontrolę	3.4.1. Parengti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą – nustatyti tokių organizacijų veiklos audito atlikimo reikalavimus	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–

	3.5. Užtikrinti smulkiose ir vidutinėse įmonėse, kurioms nereikia gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų, atliekų susidarymo ir tvarkymo kontrolę	3.5.1. Parengti gamybos atliekų smulkiose ir vidutinėse įmonėse susidarymo ir tvarkymo studiją ir pasiūlymus, kaip gerinti šių atliekų tvarkymą ir kontrolę	2008 metai	Ūkio ministerija	–	–
4. Tobulinti atliekų tvarkymo teisinę bazę	4.1. Užtikrinti deramą atliekų naudojimo ar šalinimo techninių reglamentų rengimo kokybę	4.4.1. Parengti pramonės įmonėms atliekų tvarkymo techninių reglamentų rengimo metodinius nurodymus	2007 metai	Aplinkos ministerija	–	–
	4.2. Nustatyti detalesnius reikalavimus elektros ir elektroninės įrangos gamintojams ir importuotojams	4.2.1. Parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. sausio 19 d. nutarimo Nr. 61 „Dėl Banko garantijos, laidavimo sutarties bei kitų sutarčių, įrodančių, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas, sudarymo ir vykdymo, lėšų, gautų pagal šias sutartis, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo taisyklių ir elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduočių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 9-340) pakeitimo projektą	2007 metai	Aplinkos ministerija	–	–
	4.3. Nustatyti išleidžiamų į Lietuvos Respublikos vidaus rinką pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos kiekį, kurio neviršijantiems gamintojams ir importuotojams būtų taikomos lengvatos	4.3.1. Parengti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo ir Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymų projektus	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–

	4.4. Užtikrinti, kad komunalinės atliekos būtų šalinamos regioniniame sąvartyne to regiono, kuriame susidarė	4.4.1. Parengti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–
	4.5. Tobulinti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo teisinę bazę, atsižvelgiant į 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir direktyvos 91/157/EEB panaikinimo reikalavimus	4.5.1. Parengti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą – nustatyti griežtesnius reikalavimus baterijų ir akumuliatorių gamintojams ir importuotojams	2007–2008 metai	Aplinkos ministerija	–	–
		4.5.2. Parengti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. 625 „Dėl Išeikvotų baterijų ir akumuliatorių tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 1-12) pakeitimo projektą	2007–2008 metai	Aplinkos ministerija	–	–
		4.5.3. Parengti ūkio ministro ir aplinkos ministro 2004 m. balandžio 19 d. įsakymo Nr. 4-117/D3-196 „Dėl Baterijų ir akumuliatorių, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, tiekimo į rinką reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 59-2097) pakeitimo projektą	2007–2008 metai	Ūkio ministerija	–	–

		4.5.4. Parengti sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 239 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 36:2002 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 59-2404) pakeitimo projektą	2007–2008 metai	Sveikatos apsaugos ministerija	–	–
	4.6. Sudaryti sąlygas užtikrinti viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir kokybę ir plėtoti regionines atliekų tvarkymo sistemas	4.6.1. Parengti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą – užtikrinti teikiamos viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę, prieinamumą ir visuotinumą ir nustatyti pareigą asmenims rūšiuoti komunalines atliekas	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–
		4.6.2. Nustatyti minimalius viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimus	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–

5. Stiprinti atliekų tvarkytojų, juos kontroliuojančių institucijų darbuotojų administracinius gebėjimus, užtikrinti informavimą ir švietimą atliekų tvarkymo klausimais	5.1. Tobulinti pavojingų atliekų tvarkytojų kvalifikaciją	5.1.1. Parengti aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 19 d. įsakymo Nr. 684 „Dėl Pavojingų atliekų tvarkymo licencijavimo taisyklių bei Pavojingas atliekas tvarkančių įmonių darbuotojams taikomų kvalifikacinių reikalavimų ir atestavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 18-552) pakeitimo projektą – nustatyti reikalavimus mokymo programoms, skirtoms pavojingų atliekų tvarkymo darbų vadovams ir specialistams, norintiems gauti kvalifikacijos atestatus	2009 metai	Aplinkos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija	–	–
	5.2. Tobulinti regionų aplinkos apsaugos departamentų specialistų ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų kvalifikaciją	5.2.1. Pagal poreikį nuolat atnaujinti regionų aplinkos apsaugos departamentų specialistų ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų kvalifikacijos tobulinimo programas	2007–2013 metai	Aplinkos apsaugos agentūra	–	–
	5.3. Taikyti Lietuvoje mašinų, mechanizmų ir įrenginių, skirtų atliekoms tvarkyti, Europos standartus, kadangi nestandartizuotų mašinų, mechanizmų ir įrenginių naudojimas sunkina atliekų tvarkymą ir ne visada užtikrina aplinkos apsaugos reikalavimų įgyvendinimą	5.3.1. Išversti ir priimti atitinkamus Europos standartus	2007–2013 metai	Lietuvos standartizacijos departamentas prie Aplinkos ministerijos	–	–

	5.4. Teikti visuomenei informaciją apie atliekų tvarkymą, plėtoti ekologinį švietimą	5.4.1. Organizuoti visuomenės informacines kampanijas, akcijas, renginius, kurti informacinius ir publicistinius vaizdo ir garso siužetus, interneto tinklalapius, spaudos ir lauko reklamos maketus, rengti ir spausdinti straipsnius, leidinius, lankstinukus, skrajutes	2007–2013 metai	savivaldybės, Aplinkos ministerija	–	–
	5.5. Teikti metodinę pagalbą organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas	5.5.1. Parengti rekomendacijas dėl savivaldybių, gamintojų ir importuotojų, jų įsteigtų organizacijų bendradarbiavimo	2011 metai	Aplinkos ministerija	–	–
6. Užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų visų atliekų srautų tvarkymą	6.1. Užtikrinti efektyvų gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymą	6.1.1. Parengti gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo studiją	2008 metai	Ūkio ministerija	–	–
		6.1.2. Parengti gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų tvarkymo programą	2009 metai	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Žemės ūkio ministerija	–	–
		6.1.3. Nustatyti kriterijus, pagal kuriuos medžiagos ar daiktai būtų priskiriami šalutiniams produktams, o ne atliekoms	2011 metai	Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija	–	–
	6.2. Užtikrinti kompleksinį pavojingų atliekų tvarkymą – surinkimą, klasifikavimą, apdorojimą, naudojimą, šalinimą	6.2.1. Parengti pavojingų atliekų apibūdinimo ir klasifikavimo metodinius nurodymus	2011 metai	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	–	–
		6.2.2. Parengti Valstybinės pavojingų atliekų tvarkymo 2009–2013 metų programos projektą	2009 metai	Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	–	–

	6.3. Tobulinti medicininių atliekų tvarkymo sistemą, užtikrinančią saugų šių atliekų tvarkymą	6.3.1. Parengti sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. 242 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 66:2000 „Medicininių atliekų tvarkymas“ tvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 39-1106) pakeitimo projektą	2008 metai	Sveikatos apsaugos ministerija	–	–
		6.3.2. Parengti Farmacinių atliekų surinkimo iš gyventojų ir farmacinių atliekų turėtojų tvarkymo ir apmokėjimo taisyklių projektą	2008 metai	Sveikatos apsaugos ministerija	–	–
		6.3.3. Parengti sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. V-1005 „Dėl Medicininių atliekų tvarkymo sveikatos priežiūros įstaigose 2006–2008 metų programos patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 3-61) pakeitimo projektą – atkreipti dėmesį į pakankamo medicininių atliekų tvarkymo finansavimo sveikatos priežiūros įstaigose užtikrinimą	2008 metai	Sveikatos apsaugos ministerija	–	–
	6.4. Skatinti antrinių žaliavų perdirbimą ir kurti rinkas iš antrinių žaliavų pagamintiems produktams	6.4.1. Parengti Antrinių žaliavų perdirbimo plėtros 2009–2013 metų programos projektą	2009 metai	Ūkio ministerija	–	–

	6.5. Užtikrinti efektyvų biologiškai skaidžių atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į gamybos ir kitos ūkinės veiklos, taip pat komunalinių biologiškai skaidžių atliekų bendro tvarkymo galimybes	6.5.1. Sukurti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų surinkimo ir apdorojimo (kompostavimo ir (ar) anaerobinio pūdymo) sistemą, siekiant įgyvendinti nustatytas komunalinių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo užduotis	2007–2010 metai	savivaldybės, apskritys	2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos, savivaldybių biudžetų lėšos, kitos teisėtai gautos lėšos	211390
		6.5.2. Organizuoti bandomojo biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo Šiaulių regione projekto parengimą ir koordinuoti jo įgyvendinimą	2011–2012 metai	Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	–	–
		6.5.3. Parengti biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo rekomendacijas, taip skatinti ūkio subjektų bendradarbiavimą tvarkant gamybos, kitos ūkinės veiklos ir komunalines biologiškai skaidžias atliekas	2011–2012 metai	Ūkio ministerija, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	–	–
		6.5.4. Sukurti regionines dumblo tvarkymo sistemas apskrityse (didžiuosiuose miestuose pastatyti reikalavimus atitinkančius dumblo apdorojimo įrenginius, kurių našumo pakaktų apskrityje susidarančiam dumblui tvarkyti)	2007–2013 metai	savivaldybės	2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos	350000
		6.5.5. Parengti Maisto pramonės įmonėse susidarančių biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo programą	2008 metai	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	–	–

		6.5.6. Išanalizuoti teisės aktuose nustatytus viešojo maitinimo įstaigose susidarančių šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo reikalavimus ir parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimo projektus – nustatyti reikalavimus šių atliekų turėtojams atskirti viešojo maitinimo įstaigose susidarančius šalutinius gyvūninius produktus ir juos atiduoti atitinkamiems atliekų tvarkytojams (kompostuoti, biodujoms gaminti)	2011 metai	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija	–	–
	6.6. Naudoti atliekų energetinius išteklius	6.6.1. Sukurti surūšiavus komunalines atliekas likusių netinkamų perdirbti turinčių energetinę vertę komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumus	2007–2013 metai	savivaldybės,	2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos, savivaldybių biudžetų lėšos, kitos teisėtai gautos lėšos	1600000

	6.7. Sukurti regioninę atliekų tvarkymo sistemą	6.7.1. Sukurti Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemą, Tauragės regiono atliekų tvarkymo sistemą, Šiaulių regiono atliekų tvarkymo sistemą, Vilniaus regiono atliekų tvarkymo sistemą, Marijampolės regiono atliekų tvarkymo sistemą, Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo sistemą, Telšių regiono atliekų tvarkymo sistemą, Kauno regiono atliekų tvarkymo sistemą, Utenos regiono atliekų tvarkymo sistemą, Panevėžio regiono atliekų tvarkymo sistemą	2007–2013 metai	savivaldybėss	Europos Sąjungos Sanglaudos fondas, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, regioninių atliekų tvarkymo centrų lėšos, 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos	797200
	6.8. Užtikrinti efektyvų Europos Sąjungos paramos ir bendrojo finansavimo lėšų naudojimą	6.8.1. Koordinuoti Europos Sąjungos paramos lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimą	2007–2013 metai	Aplinkos ministerija, Ūkio ministerija	–	–
	6.9. Skatinti techninio komposto, taip pat išvalyto nuo naftos ir jos produktų taršos grunto ir dirvožemio naudojimą dirvai tręšti, pakelėms apželdinti, pažeistam reljefui atkurti, karjerams rekultivuoti, energetiniam miškui auginti ir kitoms reikmėms	6.9.1. Parengti Techninio komposto naudojimo programą	2009 metai	Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija	–	–
		6.9.2. Papildyti Grunto ir požeminio vandens užteršimo naftos produktais valymo bei taršos apribojimo reikalavimus LAND 9-2002, patvirtintus aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 611 (Žin., 2002, Nr. 119-5368) – nustatyti išvalyto nuo naftos ir jos produktų taršos grunto ir dirvožemio naudojimo reikalavimus ir rekomendacijas, kaip juos įgyvendinti	2009 metai	Aplinkos ministerija	–	–

	6.10. Tobulinti atliekų, kurių turėtojo neįmanoma nustatyti arba kuris neegzistuoja, susidarančių kelių juostose, tvarkymo reikalavimus	6.10.1. Parengti teisės aktų, reglamentuojančių atliekų, kurių turėtojo neįmanoma nustatyti arba kuris nebeegzistuoja, susidarančių kelių juostose, tvarkymą, pakeitimų projektus, siekiant užtikrinti šių atliekų susidarymo prevenciją ir efektyvų lėšų, skirtų minėtų atliekų tvarkymui, naudojimą	2008 metai	Susisiekimo ministerija, Aplinkos ministerija	–	–

Priedo pakeitimai:
Nr. 96, 2004-01-29, Žin., 2004, Nr. 18-546 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000096
Nr. 290, 2005-03-17, Žin., 2005, Nr. 36-1180 (2005-03-19), i. k. 1051100NUTA00000290
Nr. 8, 2006-01-09, Žin., 2006, Nr. 4-104 (2006-01-12), i. k. 1061100NUTA00000008
Nr. 1224, 2007-10-31, Žin., 2007, Nr. 122-5003 (2007-11-27), i. k. 1071100NUTA00001224
Nr. 393, 2009-04-29, Žin., 2009, Nr. 57-2236 (2009-05-16), i. k. 1091100NUTA00000393
Nr. 1050, 2010-07-14, Žin., 2010, Nr. 87-4607 (2010-07-22), i. k. 1101100NUTA00001050
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
2 priedas

TECHNINIAI ATLIEKŲ TVARKYMO REIKALAVIMAI

Eil. Nr.	Techniniai atliekų tvarkymo reikalavimai	Lietuvos Respublikos teisės aktas
1.	Bendrieji techniniai atliekų tvarkymo reikalavimai	Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. 63-2065; 2004, Nr. 68-2381)
2.	Atliekų deginimo reikalavimai	Atliekų deginimo aplinkosauginiai reikalavimai, patvirtinti aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 699 (Žin., 2003, Nr. 31-1290; 2005, Nr. 122)
3.	Atliekų šalinimo sąvartynuose, sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo reikalavimai	Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 (Žin., 2000, Nr. 96-3051)
4.	Buityje susidarančių pavojingų atliekų surinkimo punktų įrengimo ir eksploatavimo reikalavimai	Buityje susidarančių pavojingų atliekų surinkimo punktų įrengimo ir eksploatavimo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2001 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 179 (Žin., 2001, Nr. 32-1086)
5.	Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo reikalavimai	Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aplinkosauginiai reikalavimai, patvirtinti aplinkos ministro 2007 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. D1-57 (Žin., 2007, Nr. 23-902); Rekomendacijos organinių atliekų kompostavimui, patvirtintos Komunalinio ūkio ir paslaugų departamento prie Statybos ir urbanistikos ministerijos 1997 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 66 (Žin., 1998, Nr. 7-160)
6.	Gyvūninės kilmės šalutinių produktų tvarkymo reikalavimai	Šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo maisto tvarkymo subjektuose reikalavimai, patvirtinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. B1-189 (Žin., 2005, Nr. 40-1304); Šalutinių gyvūninių produktų ir perdirbtų šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo ir apskaitos reikalavimai, patvirtinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. B1-190 (Žin., 2005, Nr. 40-1305)
7.	Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo (surinkimo, saugojimo ir apdorojimo) reikalavimai	Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 710 (Žin., 2004, Nr. 50-1676)
8.	Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo (surinkimo, saugojimo ir apdorojimo) reikalavimai	Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. D1-481 (Žin., 2004, Nr. 141-5168; 2005, Nr. 102-3793)

Eil. Nr.	Techniniai atliekų tvarkymo reikalavimai	Lietuvos Respublikos teisės aktas
9.	Baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo (surinkimo, laikino saugojimo) reikalavimai	Baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 625 (Žin., 2002, Nr. 1-12; 2008, Nr. 86-3439)
10.	Alyvų atliekų tvarkymo (surinkimo, apdorojimo, regeneravimo, deginimo, šalinimo) reikalavimai	Alyvų atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 698 (Žin., 2003, Nr. 33-1391; 2005, Nr. 39-1283)
11.	Pesticidų ir kitų atliekų, turinčių patvariųjų organinių teršalų, tvarkymo (įskaitant įrangos, turinčios PCB, saugojimą, eksploatavimą, nukenksminimą ir šalinimą) reikalavimai	Polichlorintų bifenilų ir polichlorintų terfenilų (PCB/PCT) tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. 473 (Žin., 2003, Nr. 99-4469); Neinventorizuotos įrangos, turinčios mažiau nei 5 dm^3 polichlorintų bifenilų ir polichlorintų terfenilų (PCB/PCT), surinkimo ir šalinimo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2005 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. D1-435 (Žin., 2005, Nr. 111-4067); Pesticidų atliekų tvarkymo reglamentas, patvirtintas aplinkos ministro 2002 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 143 (Žin., 2002, Nr. 38-1407)
12.	Statybinių atliekų tvarkymo reikalavimai	Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-637 (Žin., 2007, Nr. 10-403)
13.	Netauriųjų metalų laužo ir atliekų apskaitos ir saugojimo, surinkimo vietų įrengimo reikalavimai	Netauriųjų metalų laužo ir atliekų apskaitos ir saugojimo taisyklės ir Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo vietų įrengimo reikalavimai, patvirtinti ūkio ministro 2010 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. 4-678 (Žin., 2010, Nr. 106-5491)
14.	Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui ir rekultivavimui reikalavimai	Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui reikalavimai LAND 20-2001, patvirtinti aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 (Žin., 2001, Nr. 61-2196; 2005, Nr. 142-5135)
15.	Atliekų, susidarančių sveikatos priežiūros įstaigose, tvarkymo (surinkimo, rūšiavimo, pakavimo, saugojimo, apdorojimo sveikatos priežiūros įstaigose) reikalavimai	Lietuvos higienos norma HN 66:2008 „Medicininių atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro 2008 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. V-117 (Žin., 2008, Nr. 22-822)

Papildyta priedu:
Nr. 1224, 2007-10-31, Žin., 2007, Nr. 122-5003 (2007-11-27), i. k. 1071100NUTA00001224
Priedo pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
3 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 13 tomas, p. 349) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009 (OL 2009 L 87, p. 109).

2. 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 4 tomas, p. 228) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1137/2008 (OL 2008 L 311, p. 1).

3. 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 5 tomas, p. 224) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. vasario 23 d. Komisijos sprendimu 2010/115/ES (OL 2010 L 48, p. 12).

4. 2002 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų statistikos (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 257) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. rugsėjo 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 849/2010 (OL 2010 L 253, p. 2).

5. 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (tekstas svarbus EEE) (OL *2003 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 359–374) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/112/EB (OL 2008 L 345, p. 68–74).

6. 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006, L 190, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos sprendimu 413/2010 (OL 2010 L 119, p. 1).

7. 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir direktyvos 91/157/EEB panaikinimo (tekstas svarbus EEE) (OL 2006 L 266, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/103/EB (OL 2008 L 307, p. 7).

8. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (tekstas svarbus EEE) (OL 2008 L 312, p. 3).

Priedo pakeitimai:

Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
4 priedas

ATLIEKŲ ŠALINIMO ĮRENGINIAI

Regioniniai nepavojingųjų atliekų sąvartynai

Eil. Nr.	Įrenginio pavadinimas ir metinis pajėgumas (tonų per metus)	Įrenginio adresas
Alytaus regionas		
1.	Alytaus regioninis sąvartynas, 55 500	Alytaus r., Alovės sen., Takniškių k.
Tauragės regionas		
2.	Tauragės regioninis sąvartynas, 30 000	Tauragės r., Žygaičių sen., Leikiškių k.
Šiaulių regionas		
3.	Šiaulių regioninis sąvartynas, 150 000	Šiaulių r., Šiaulių kaimiškoji sen., Aukštrakių k.
Klaipėdos regionas		
4.	Klaipėdos regioninis sąvartynas, 125 000	Klaipėdos r., Dovilų sen., Dumpių k.
Marijampolės regionas		
5.	Marijampolės regioninis sąvartynas, 37 500	Marijampolės r., Marijampolės sen., Panausupio k.
Vilniaus regionas		
6.	Vilniaus regioninis sąvartynas, 399 900	Elektrėnų sav., Kazokiškių sen., Kazokiškių k.
Telšių regionas		
7.	Telšių regioninis sąvartynas, 50 000	Plungės r., Babrungo sen., Jėrubaičių k.
Utenos regionas		
8.	Utenos regioninis sąvartynas, 52 250	Utenos r., Utenos sen., Mockėnų k.
Kauno regionas		
9.	Kauno regioninis sąvartynas Lepšiškių k., 200 000	Kauno r., Lapių sen., Lepšiškių k.
10.	Kauno regioninis sąvartynas Zabieliškio k., 29 000	Kėdainių r., Pelėdnagių sen., Zabieliškio k.
Panevėžio regionas		
11.	Panevėžio regioninis sąvartynas, 86 400	Panevėžio r., Miežiškių sen., Dvarininkų k.

Priedo pakeitimai:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
5 priedas

ATLIEKŲ SURINKIMO ĮRENGINIAI

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės

Eil. Nr.	Savivaldybė	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių adresai
1.	Alytaus m.	Alytus, Alovės g. 6B
2.	Alytaus r.	Alytaus r., Takniškių k.
3.	Anykščių r.	Anykščiai, Vairuotojų g. 18
4.	Druskininkų	Druskininkai, Gardino g. 100-102 Druskininkų sav., Švendubrės k. Druskininkų sav., Neravų k. Druskininkų sav., Viečiūnų sen., Grūto k. Druskininkų sav., Viečiūnų sen., Latežerio k. Druskininkų sav., Viečiūnų sen., Viečiūnų k. Druskininkų sav., Viečiūnų sen., Neravų k.
5.	Biržų r.	Biržų r., Biržų k.
6.	Elektrėnų	Elektrėnų sav., Kazokiškių sen., Kazokiškių k.
7.	Ignalinos r.	Ignalina, Švenčionių g. 31
8.	Jurbarko r.	Jurbarkas, Statybininkų g. 4A
9.	Kauno m.	Kaunas, Ašigalio g. 20 Kaunas, Julijanavos g. 1A
10.	Kėdainių r.	Kėdainių r., Pelėdnagių sen., Zabieliškio k.
11.	Kelmės r.	Kelmė, Raseinių g. Kelmės r., Kražių sen., Adampolės k. Kelmės r., Tytuvėnų apylinkių sen., Kuršų k. Kelmės r., Užventis, Maironio g.
12.	Kupiškio r.	Kupiškis, Technikos g. 61
13.	Lazdijų r.	Lazdijai, Gėlyno g. 12
14.	Marijampolės	Marijampolė, Vasaros g. 16 Marijampolės sav., Marijampolės sen., Panausupio k.
15.	Mažeikių r.	Mažeikiai, Algirdo g. 40C
16.	Molėtų r.	Molėtai, Vilniaus g. 104A
17.	Pagėgių	Pagėgiai, M. Jankaus g. 37
18.	Panevėžio m.	Panevėžys, Pilėnų g. 43
19.	Panevėžio m.	Panevėžys, Savitiškio g. 12
20.	Pasvalio r.	Pasvalys, Mūšos g. 12B
21.	Plungės r.	Plungė, Lentpjūvės g. 8
22.	Prienų r.	Prienai, Pramonės g. 3
23.	Rokiškio r.	Rokiškis, Nepriklausomybės a. 12A
24.	Rokiškio r.	Rokiškis, K. Donelaičio g. 16
25.	Šiaulių r.	Šiaulių r., Kairių k.
26.	Šilalės r.	Šilalės r., Vingininkų k.
27.	Tauragės r.	Tauragė, Paberžių g. 14A
28.	Utenos r.	Utena, Rašės g. 4 Utenos r., Utenos sen., Mockėnų k.
29.	Varėnos r.	Varėna, Geležinkelio g. 65
30.	Vilniaus m.	Vilnius, Gariūnų g. 71

Eil. Nr.	Savivaldybė	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių adresai
31.	Visagino	Visagino sav., Karlų k.
32.	Zarasų r.	Zarasai, Statybininkų g. 11

Papildyta priedu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
6 priedas

KOMUNALINIŲ BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ ATLIEKŲ ŠALINIMO SĄVARTYNUOSE MAŽINIMO UŽDUOTYS

Eil. Nr.	Komunalinių atliekų tvarkymo regionai	2000 m. pašalintas komunalinių BSA* kiekis, tonų per metus	Didžiausias leistinas šalinti komunalinių BSA kiekis, tonų per metus		
			2010 metai	2013 metai	2020 metai
1.	*Alytaus regionas*	34 000	25 500	17 000	11 900
	Alytaus m. sav.		10 700	7 200	5 000
	Alytaus r. sav.		1 500	1 000	700
	Birštono sav.		900	600	400
	Druskininkų sav.		4 300	2 900	2 000
	Lazdijų r. sav.		3 400	2 200	1 500
	Varėnos r. sav.		2 300	1 500	1 100
	Prienų r. sav.		2 400	1 600	1 200
2.	*Kauno regionas*	155 300	116 500	77 600	54 400
	Jonavos r. sav.		7 700	5 100	3 600
	Kaišiadorių r. sav.		3 800	2 500	1 800
	Kauno m. sav.		78 000	52 000	36 400
	Kauno r. sav.		9 200	6 100	4 300
	Kėdainių r. sav.		11 100	7 400	5 200
	Raseinių r. sav.		6 700	4 500	3 100
3.	*Klaipėdos regionas*	97 600	73 200	48 800	34 200
	Klaipėdos m. sav.		41 200	27 500	19 300
	Klaipėdos r. sav.		4 700	3 200	2 200
	Kretingos r. sav.		6 400	4 200	3 000
	Neringos sav.		100	70	50
	Palangos m. sav.		13 200	8 800	6 150
	Skuodo r. sav.		1 100	730	500
	Šilutės r. sav.		6 500	4 300	3 000
4.	*Marijampolės regionas*	35 400	26 500	17 700	12 400
	Kalvarijos sav.		1 300	900	600
	Kazlų Rūdos sav.		700	500	300
	Marijampolės sav.		11 000	7 300	5 200
	Šakių r. sav.		7 100	4 700	3 300
	Vilkaviškio r. sav.		6 400	4 300	3 000
5.	*Panevėžio regionas*	59 200	44 400	29 600	20 700
	Biržų r. sav.		6 800	4 500	3 200
	Kupiškio r. sav.		5 500	3 600	2 600
	Panevėžio m. sav.		23 700	15 800	11 000
	Panevėžio r. sav.		700	500	300

Eil. Nr.	Komunalinių atliekų tvarkymo regionai	2000 m. pašalintas komunalinių BSA* kiekis, tonų per metus	Didžiausias leistinas šalinti komunalinių BSA kiekis, tonų per metus		
			2010 metai	2013 metai	2020 metai
	Pasvalio r. sav.		2 500	1 700	1 200
	Rokiškio r. sav.		5 200	3 500	2 400
6.	*Šiaulių regionas*	70 500	52 900	35 300	24 700
	Akmenės r. sav.		2 900	1 900	1 400
	Joniškio r. sav.		4 300	2 900	2 000
	Kelmės r. sav.		4 900	3 300	2 300
	Pakruojo r. sav.		3 800	2 500	1 800
	Radviliškio r. sav.		6 700	4 500	3 100
	Šiaulių m. sav.		23 200	15 500	10 800
	Šiaulių r. sav.		7 100	4 700	3 300
7.	*Tauragės regionas*	15 900	12 000	8 000	5 600
	Jurbarko r. sav.		3 400	2 300	1 600
	Pagėgių sav.		700	400	300
	Tauragės r. sav.		6 300	4 200	3 000
	Šilalės r. sav.		1 600	1 100	700
8.	*Telšių regionas*	32 700	24 500	16 300	11 400
	Mažeikių r. sav.		8 900	5 900	4 100
	Plungės r. sav.		6 700	4 400	3 100
	Rietavo sav.		1 400	1 000	700
	Telšių r. sav.		7 500	5 000	3 500
9.	*Utenos regionas*	28 000	21 000	14 000	9 800
	Anykščių r. sav.		1 800	1 200	900
	Ignalinos r. sav.		4 900	3 300	2 300
	Molėtų r. sav.		3 600	2 400	1 600
	Utenos r. sav.		6 000	4 000	2 800
	Visagino sav.		2 800	1 800	1 300
	Zarasų r. sav.		1 900	1 300	900
10.	*Vilniaus regionas*	196 600	148 000	98 300	68 800
	Elektrėnų sav.		3 600	2 400	1 700
	Šalčininkų r. sav.		1 000	700	500
	Širvintų r. sav.		3 400	2 300	1 600
	Švenčionių r. sav.		3 100	2 100	1 400
	Trakų r. sav.		4 200	2 800	1 900
	Ukmergės r. sav.		3 400	2 200	1 600
	Vilniaus m. sav.		121 000	80 300	56 200
	Vilniaus r. sav.		8 300	5 500	3 900
	Lietuvos Respublika	725 200	544 500	362 600	253 900

*BSA – biologiškai skaidžios atliekos.

Papildyta priedu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
7 priedas

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO REGIONAI*

Eil. Nr.	Komunalinių atliekų tvarkymo regionas	Regioną sudarančios savivaldybės
1.	Alytaus	Alytaus miesto, Alytaus rajono, Birštono, Druskininkų, Lazdijų rajono, Prienų rajono ir Varėnos rajono savivaldybės
2.	Kauno	Jonavos rajono, Kauno miesto, Kauno rajono, Kaišiadorių rajono, Kėdainių rajono ir Raseinių rajono savivaldybės
3.	Klaipėdos	Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Kretingos rajono, Neringos, Palangos miesto, Skuodo rajono ir Šilutės rajono savivaldybės
4.	Marijampolės	Kazlų Rūdos, Kalvarijos, Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono savivaldybės
5.	Panevėžio	Biržų rajono, Kupiškio rajono, Panevėžio miesto, Panevėžio rajono, Pasvalio rajono ir Rokiškio rajono savivaldybės
6.	Šiaulių	Akmenės rajono, Joniškio rajono, Kelmės rajono, Šiaulių miesto, Šiaulių rajono, Pakruojo rajono ir Radviliškio rajono savivaldybės
7.	Tauragės	Jurbarko rajono, Pagėgių, Šilalės rajono ir Tauragės rajono savivaldybės
8.	Telšių	Mažeikių rajono, Plungės rajono, Rietavo ir Telšių rajono savivaldybės
9.	Utenos	Anykščių rajono, Ignalinos rajono, Molėtų rajono, Utenos rajono, Visagino ir Zarasų rajono savivaldybės
10.	Vilniaus	Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Vilniaus miesto, Vilniaus rajono ir Ukmergės rajono savivaldybės

*Komunalinių atliekų tvarkymo regionas suprantamas kaip teritorija, apimanti daugiau negu vienos savivaldybės teritoriją, kurioje tos savivaldybės bendru sutarimu įsteigusios juridinį asmenį bendradarbiauja, siekdamos užtikrinti efektyvų atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą, kokybiškų ir prieinamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą visiems regiono komunalinių atliekų turėtojams.

Regionų grupė – du ar daugiau komunalinių atliekų tvarkymo regionų, kurie bendru sutarimu (regioninių atliekų tvarkymo centrų tarpusavio partnerystės sutarties ar kitu pagrindu) diegia tam tikrų komunalinių atliekų srautų tvarkymo infrastruktūrą.

Papildyta priedu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
8 priedas

ATLIEKŲ SUSIDARYMAS 2006–2009 METAIS IR EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠYS, KURIOSE SUSIDARO DIDŽIAUSIAS TŲ ATLIEKŲ KIEKIS

Atliekos		Susidarė atliekų, tūkst. tonų			
		2006 metais	2007 metais*	2008 metais	2009 metais*
Pavojingosios atliekos	Iš viso	112	108	113	105
	Iš jų daugiausia susidarė:				
	įmonėse, vykdančiose transporto, sandėliavimo veiklos rūšis	31,6		46,4	
	statybos įmonėse	14,5		1,9	
	didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje bei kitose paslaugų ir aptarnavimo veiklos rūšyse	12		14	
	kokso ir rafinuotų naftos produktų, branduolinio kuro gamyboje	12,2		4	
Statybos ir griovimo atliekos	Iš viso	817	918	907	438
	Iš jų daugiausia susidarė:				
	statybos įmonėse	300		350	
	vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklos rūšyse	177		119	
	didmeninės ir mažmeninės prekybos bei kitose paslaugų ir aptarnavimo veiklos rūšyse	72		84	
	kitų nemetalinių mineralinių gaminių gamybos veikloje	64		71	
	maisto produktų, gėrimų ir tabako gamyba užsiimančiose įmonėse	53		30	
	augalininkystės ir gyvulininkystės, medžioklės ir susijusiose veiklos rūšyse, miškininkystės ir medienos ruošimo veiklos rūšyse	11		32	

Atliekos		Susidarė atliekų, tūkst. tonų			
		2006 metais	2007 metais*	2008 metais	2009 metais*
Pakuočių atliekos	Į šalies vidaus rinką išleista gaminių pripildytų pakuočių	284	342	330	261
	Surinkta pakuočių atliekų, iš viso	117	149	173	152
	Didmeninės ir mažmeninės prekybos veiklos rūšyse	36		38	
	Namų ūkiuose	21		26	
	Žemės ūkio veiklos rūšyse	18		17	
Baterijų ir akumuliatorių atliekos	Iš viso	9,1	10,8	9,7	104
	Iš jų:				
	nešiojamųjų baterijų ar akumuliatorių atliekų	0,073	0,035	0,066	0,19
	namų ūkiuose	6,1		5,2	
	didmeninės ir mažmeninės prekybos bei kitose paslaugų ir aptarnavimo veiklos rūšyse	1,5		2,6	
	vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklos rūšyse	0,2		1,5	
Medicininės atliekos	Iš viso	1,4	1,7	1,6	1,6
	Iš jų:				
	farmacinių atliekų (daugiausia medicininių atliekų susidarė žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo veikloje)	0,035	0,089	0,06	0,028
Netinkama naudoti įranga, išskyrus eksploatuoti netinkamas transporto priemones ir baterijas bei akumuliatorius	Iš viso	18,2	15,8	15,5	10,2
	Iš jų:				
	elektros ir elektroninės įrangos atliekų	10	11,7	12	6,9
	vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklos rūšyse	12,6		1,8	
	žemės ūkio, medžioklės ir miškininkystės veiklos rūšyse	2,2		2,7	
	namų ūkiuose	1,9		8,2	
	didmeninės ir mažmeninės prekybos bei kitose paslaugų ir aptarnavimo veiklos rūšyse	0,9		2,1	

Atliekos		Susidarė atliekų, tūkst. tonų			
		2006 metais	2007 metais*	2008 metais	2009 metais*
Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių atliekos	Iš viso	14,1	17	19	16,8
	Namų ūkiuose	6		8,4	
	Didmeninės ir mažmeninės prekybos bei kitose paslaugų ir aptarnavimo veiklos rūšyse	3,9		7,8	
	Žemės ūkio, medžioklės ir miškininkystės veikloje (augalininkystės ir gyvulininkystės, medžioklės ir susijusiose veiklos rūšyse)	3,8		2,1	
Padangų atliekos	Iš viso	19	19,5	18,7	13,5
	Iš jų:				
	didmeninės ir mažmeninės prekybos bei kitose paslaugų ir aptarnavimo veiklos rūšyse ir surinktos iš gyventojų	15,9		14,8	
	statybos įmonėse	0,4		2,6	
Alyvos atliekos	Iš viso	8	6,6	6	4,6
	Iš jų:				
	didmeninės ir mažmeninės prekybos bei kitose paslaugų ir aptarnavimo veiklos rūšyse	5,1		4,2	
	kokso ir rafinuotų naftos produktų ir branduolinio kuro gamybos veikloje	1		0,2	
	vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklos rūšyse	0,8		1,3	

* Vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų statistikos reikalavimais, atliekų susidarymo apskaitos duomenys pagal kilmės šaltinį rengiami kas antri (lyginiai) metai.

Papildyta priedu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
9 priedas

SURINKTŲ LIETUVOJE IR IMPORTUOTŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS (NAUDOJIMAS, ŠALINIMAS) 2006–2009 METAIS

Atliekos	2006 metai		2007 metai		2008 metai		2009 metai	
	Naudojimas, tūkst. t/m.	Šalinimas, tūkst. t/m.	Naudojimas, tūkst. t/m.	Šalinimas, tūkst. t/m.	Naudojimas, tūkst. t/m.	Šalinimas, tūkst. t/m.	Naudojimas, tūkst. t/m.	Šalinimas, tūkst. t/m.
Pakuočių atliekos	116,6 (iš jų 3,2 apdorota)	0,17	194,12 (iš jų 2,9 apdorota)	0,039	165,9 (iš jų 2,2 apdorota)	0,059	133,8 (iš jų 1,3 apdorota)	0,13
Statybos ir griovimo atliekos	375,4	219,2	491,1	229,9	454,5	265,5	227,5	152,8
Metalo atliekos, iš jų pakuotės	15 –	0,03 –	19,2 –	0,012 –	22,3 0,9	0,008 –	7,6 0,2	0,005 –
Plastiko atliekos, iš jų pakuotės	35,9 10,6	1,5 –	33,5 10,8	0,98 –	35,9 11,4	1,99 –	32,9 12,7	2,3 0,01
Popieriaus ir kartono atliekos, iš jų pakuotės	141,5 83,7	0,21 –	162,9 134,2	0,7 –	146,1 99,6	0,1 –	105,2 69,9	0,05 –
Stiklo atliekos, iš jų pakuotės	28,9 11,5	0,072 –	29,4 22,1	0,2 –	35,9 24,3	0,3 –	39,3 29,9	0,3 –
Alyvos atliekos	5,1 (iš jų 0,4 apdorota)	1,7	5,8 (iš jų 2,5 apdorota)	–	2,9 (iš jų 1 apdorota)	–	2,2 (iš jų 0,2 apdorota)	–
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	11,06 (iš jų 9,86 apdorota)	–	12,46 (iš jų 9,56 apdorota)	–	15,66 (iš jų 11,26 apdorota)	–	10,6 (iš jų 9,4 apdorota)	–
Baterijų ir akumuliatorių atliekos	7,2 apdorota	–	11,9 apdorota	–	9,9 apdorota	–	13,5 apdorota	–
Pavojingosios atliekos	114 (iš jų 92	5,4	118 (iš jų 105	2,5	107 (iš jų 90	3,2	93,9 (iš jų 53,2	7,4

Atliekos	2006 metai		2007 metai		2008 metai		2009 metai	
	Naudojimas, tūkst. t/m.	Šalinimas, tūkst. t/m.	Naudojimas, tūkst. t/m.	Šalinimas, tūkst. t/m.	Naudojimas, tūkst. t/m.	Šalinimas, tūkst. t/m.	Naudojimas, tūkst. t/m.	Šalinimas, tūkst. t/m.
	apdorota)		apdorota)		apdorota)		apdorota)	

Papildyta priedu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
10 priedas

IMPORTUOTŲ (ĮVEŽTŲ), EKSPORTUOTŲ (IŠVEŽTŲ) ATLIEKŲ KIEKIS 2006–2009 METAIS

(tūkst. tonų)

	2006 metai		2007 metai		2008 metai		2009 metai	
	Importuota (įvežta)	Eksportuota (išvežta)	Importuota (įvežta)	Eksportuota (išvežta)	Importuota (įvežta)	Eksportuota (išvežta)	Importuota (įvežta)	Eksportuota (išvežta)
Cheminių junginių atliekos	0,17	1,1	0,14	1,3	0,15	4,6	0,03	3,2
Baterijų ir akumuliatorių atliekos	0,4	1,8	4,5	3,2	2,5	2,3	4,9	1,9
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	1,1	0,036	2,4	0,5	3,5	0	3,4	0,1
Metalų atliekos, iš jų pakuotės	103,5 –	662,5 3,9	100,1 –	662 5,1	96,4 –	716,5 5,8	38,7 –	443,2 5,5
Gumos atliekos	0,076	0,9	0,9	0,029	1,4	0,09	1,5	0,06
Medienos atliekos, iš jų pakuotės	20,7 –	0 –	3,3 –	0 –	32,9 –	0 –	3 0,06	0 –
Plastiko atliekos, iš jų pakuotės	23,4 1,1	10,3 5,4	24,8 1	13,8 8,3	21,7 0,5	14,5 10,1	20 1,5	10,2 7,8
Popieriaus ir kartono atliekos, iš jų pakuotės	66,3 36,5	10,4 2,5	84,5 74,4	21,8 8,4	67,5 38,1	29,8 13,4	47,5 30,2	32,9 20,2
Stiklo atliekos, iš jų pakuotės	3,7 2,8	14,1 14,1	6,2 5,1	12,6 12,1	5,1 3,1	19,6 18,4	4,4 2,5	18,8 18,6
Tekstilės atliekos	2,6	3,8	2,6	3,7	1,7	4,4	1,2	1,9
Gyvūninės ir augalinės kilmės atliekos	8,4	0	12,2	0,12	11,2	0,5	2,2	0,6
Pavojingosios atliekos	2,3	2,7	7,3	4,8	6,3	7	7,8	17,3“.

Papildyta priedu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano
11 priedas

ATLIEKŲ PREVENCIJOS PRIEMONIŲ PAVYZDŽIAI

Priemonės, kurios gali paveikti pagrindines atliekų susidarymo sąlygas

1. Naudojimasis planavimo ar kitomis ekonominėmis priemonėmis, kurios skatina efektyvų išteklių naudojimą.

2. Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros skatinimas siekiant kurti mažiau taršius produktus ir technologijas, dėl kurių susidaro mažiau atliekų, ir platinti bei taikyti tokių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros rezultatus.

3. Aplinkos problemų, susijusių su atliekų susidarymu, veiksmingų rodiklių, kuriais siekiama prisidėti prie atliekų susidarymo prevencijos, kūrimas visais lygiais, pradedant vietos valdžios institucijų atliekamu produktų palyginimu Bendrijos lygiu ir baigiant nacionalinėmis priemonėmis.

Priemonės, kurios gali turėti įtakos projektavimo, gamybos ir platinimo etape

4. Ekologinio projektavimo skatinimas (sistemingas aplinkos apsaugos aspektų įtraukimas į produktų projektus, siekiant pagerinti aplinką tausojantį produkto veikimą visą jo būvio ciklą).

5. Informacijos apie atliekų prevencijos būdus teikimas pramonės įmonėms, kad šios galėtų lengviau įdiegti geriausias turimas technologijas.

6. Kompetentingoms institucijoms skirto mokymo, susijusio su atliekų prevencijos reikalavimų įtraukimu į leidimus pagal šią direktyvą ir 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvą 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (OL *1996 m. specialusis leidimas,* 15 skyrius, 3 tomas, p. 80), organizavimas.

7. Atliekų gamybos prevencijos priemonių taikymas įrenginiuose, nepatenkančiuose į 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvos 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (OL *1996 m. specialusis leidimas,* 15 skyrius, 3 tomas, p. 80) taikymo sritį. Tam tikrais atvejais tokiomis priemonėmis galėtų būti numatytas atliekų prevencijos vertinimas ar planai.

8. Informavimo kampanijų rengimas arba finansinės, sprendimų priėmimo ar kitokios paramos teikimas verslo įmonėms. Ypač veiksmingos būtų priemonės, skirtos ir pritaikytos mažoms ir vidutinėms įmonėms, pasinaudojant veikiančiais verslo įmonių tinklais.

9. Savanoriški susitarimai, vartotojų ir (arba) gamintojų komisijos ar sektorių derybos siekiant, kad atitinkami verslo ar pramonės sektoriai parengtų savo atliekų prevencijos planus ar nustatytų tikslus arba patobulintų taršius produktus ar pakuotes.

10. Patikimų aplinkos valdymo sistemų skatinimas.

Priemonės, kurios gali paveikti vartojimo ir naudojimo etapą

11. Ekonominės priemonės, pavyzdžiui, ekologiško pirkimo iniciatyvos arba privalomojo mokesčio, kurį vartotojas turi sumokėti už tam tikrą prekę ar pakuotės dalį, kuri kitu atveju būtų tiekiama nemokamai, nustatymas.

12. Informavimo kampanijų rengimas ir informacijos plačiajai visuomenei ar tam tikrai vartotojų grupei teikimas.

13. Patikimo ekologinio ženklinimo skatinimas.

14. Susitarimai su pramonės įmonėmis, pavyzdžiui, dėl produktų komisijų, panašių į tas, kurios veikia pagal integruotų produktų politikos krypčių nuostatas, arba su mažmenininkais dėl galimybės gauti informaciją apie atliekų prevenciją ir dėl produktų, darančių mažesnį poveikį aplinkai.

15. Viešųjų ir privačiųjų pirkimų srityje – aplinkos apsaugos ir atliekų prevencijos kriterijų įtraukimas į kvietimus teikti paraiškas dėl viešųjų ir privačiųjų pirkimų bei į tokių pirkimų sutartis,

vadovaujantis 2004 m. spalio 29 d. Komisijos paskelbtu Aplinką tausojančių viešųjų pirkimų vadovu.

16. Tam tikrų išmestų produktų ar jų sudedamųjų dalių pakartotinis naudojimas ir (arba) taisymas, visų pirma taikant šviečiamąsias, ekonomines, logistines ar kitas priemones, tokias kaip parama akredituotiems taisymo ir pakartotinio naudojimo tinklams ar naujų įsteigimas, ypač tankiai gyvenamuose regionuose.

---

*Ekokonsultacijos. Atliekų tvarkymo būklės analizė, Vilnius, 2009

Papildyta priedu:
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 185, 2003-02-04, Žin., 2003, Nr. 14-584 (2003-02-07), i. k. 1031100NUTA00000185
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 96, 2004-01-29, Žin., 2004, Nr. 18-546 (2004-02-03), i. k. 1041100NUTA00000096
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 577, 2004-05-14, Žin., 2004, Nr. 81-2898 (2004-05-18), i. k. 1041100NUTA00000577
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" papildymo

4.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 1252, 2004-10-05, Žin., 2004, Nr. 148-5363 (2004-10-07), i. k. 1041100NUTA00001252
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo

5.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 290, 2005-03-17, Žin., 2005, Nr. 36-1180 (2005-03-19), i. k. 1051100NUTA00000290
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo

6.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 8, 2006-01-09, Žin., 2006, Nr. 4-104 (2006-01-12), i. k. 1061100NUTA00000008
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo

7.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 19, 2006-01-11, Žin., 2006, Nr. 5-145 (2006-01-14), i. k. 1061100NUTA00000019
Dėl Valstybinės pavojingų atliekų tvarkymo 2006–2008 metų programos patvirtinimo

8.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 1224, 2007-10-31, Žin., 2007, Nr. 122-5003 (2007-11-27), i. k. 1071100NUTA00001224

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo

9.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 393, 2009-04-29, Žin., 2009, Nr. 57-2236 (2009-05-16), i. k. 1091100NUTA00000393
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo

10.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 1050, 2010-07-14, Žin., 2010, Nr. 87-4607 (2010-07-22), i. k. 1101100NUTA00001050
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo

11.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 1746, 2010-12-01, Žin., 2010, Nr. 146-7486 (2010-12-14), i. k. 1101100NUTA00001746
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimo Nr. 519 "Dėl Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo" pakeitimo